

KOMUNISTU FRONTAS KORĖJOJE GRIŪVA

KOVAI SU BADU IR BOLŠEVIKŲ AGRESIJA PROGRAMA

KEY WEST, Fla. — International Development Advisory Board, su Nelsonu Rockefelleriu priešakyje, įteikė prez. Trumanui raportą. Prezidentas pareiškė, kad raportą jis pasiųs J. V. kongresui.

Raportas siūlo tokią programą: Sujungti dabar paskirai veikiančias J. Valstybių įstaigas, kurios teikia pašalpą arba pagalbą užsienyje; ši sujungtoji agentūra turėtų dirbti JAV užsienio reiklų departemento žinioje.

Skirti po \$500,000,000 kasmet, per keletą metų, pagerinimui ekonominės padėties ir sveikatos Vidurio Rytuose, Afrikoje, Pietų Azijoje ir Pietų Rytų Azijoje.

Suorganizuoti Tarptautinį Ekonominio Gyvenimo Vystymo

Autoritetą su \$500,000,000 fondu, kuris kooperuotų su Tarptautiniu Rekonstrukcijos Banku. Fondo tikslas būtų padėti finansuoti viešuosius projektus atsilikusiose šalyse.

Suorganizuoti naują Tarptautinę Finansų Korporaciją. Jos tikslas būtų skatinti privatinio kapitalo investavimą atsilikusiose kraštuose.

Išvystyti programą, pagal kurią privati interesai investuotų per ateinančius keletą metų du milijonus dolerių užjūryje. Tokie investimentai padidintų plaukimą į Jungtines Valstybes ir Europą kritiškų joms medžiagų.

Iš viso ši programa, tikimasi, efektingai padėtų kovoti siautėjanti įvairiose pasaulio dalyse bada ir dėl šios nelaimės tarpstancijai komunistų agresijai.

ATSISAKĖ PERŽIURĖTI HISS'O BYLĄ

WASHINGTON, D. C. — Alger Hiss buvo stambus valstybės departamento pareigūnas. Jisai ėjo prez. Rooseveltto patarėjo pareigas Jaltos konferencijoje ir generalinio sekretoriaus pareigas San Francisco konferencijoje, kuri sukūrė Jungtines Tautas.

1950 metų sausio 21 dieną teismas pripažino jį melavus, kai jis užsigynė išdavinėjęs JAV paslaptis Rusijai, ir paskyrė jam bausmę kalėti penkerius metus.

Užsidėjęs \$10,000 paranką, jis išėjo laisvėn ir padavė prieš teismo sprendimą apeliaciją JAV Aukščiausiam Teismui. Pirmadienį (vakar) paskelbta, kad Aukščiausias Teismas atsisakė sprendimą jo byloje peržiūrėti. Hiss gali dar kartą apeliuoti į šį teismą.

Prez. Trumanas pasirašė laivyno bilį

KEY WEST, Fla. — Prezidentas Trumanas pasirašė bilį, kuris skiria laivyno reikalams \$2,250,000,000. Tai yra didžiausia viena, paskira asignacija laivyno reikalams po karo.

Bilius numato pastatyti didžiulio lėktuvnešio, atominės jėgos subarino, pastatyti 173 naujų laivų ir atremontuoti 291 jau pastatytą laivą.

Uždare didelę plieno įmonę

PITTSBURGH, Pa. — Čia tapo uždaryta didžiulė Jones and Laughlin Steel Corporation įmonė. Jos viršininkai sako, jog įmonė buvo uždaryta dėl to, kad geležinkelio darbininkai tyčia dirbė lėtai.

Dalykas toks, kad korporacija operuoja geležinkelį patarnaujanti įmonė. Tai šio geležinkelio 500 darbininkų, pasak korporacijos viršininkų, praktika- vė "slow down".

Korporacijos įmonė kas 24 valandas pagamindavo 4,500 tonų plieno. Uždarymas įmonės reiškia toki plieno sumažinimą dabar, kai plienas yra reikalingas krašto gynybos pastangoms.

Stalino giminaitė mirusi

MASKVA, SSSR. — Kremliaus medicinos administracija paskelbė, kad mirė Olga Evgenijevna Alilijeva. Ji mirusi praėjusį sekmadienį.

Daugiau žinių apie mirusią iš karto nepadauota. Betgi atrodo, kad mirusioji buvo Stalino giminaitė. Mat, antroji Stalino žmona buvo Olga Alilijeva, kuri nusižudė 1939 metais.

Paskirtas darbo santykių vietai

WASHINGTON, D. C. — Darbo departamento sekretorius Tobin paskyrė buvusį senatorių Frank P. Graham'ą departamento darbo santykių programai vadovauti.

Graham yra žinomas kaip organizuotų darbininkų bičiulis. Jo vyriausioji užduotis šiuo metu bus išvystyti didesnę darbininkų kooperavimą su valdžia gynybos programoje.

Dabartinis gynybos mobilizuotojas Wilson turi nesusipratimų su unijų vadais. Taigi Graham'ą, manoma, bus pavaduota tarpininkauti ir Wilsonui ir unijoms.

Ispėjo apie racionalumą aliejaus

WASHINGTON, D. C. — Valdžia padarė išvėją, kad gali tekti racionuoti natūralinį gasą ir kurenamą aliejų tikslu užtikrinti pakankamą jų kiekį gynybos reikalams. Valdžia jau pradėjo vykdyti kuro taupymą karių stovyklose šioje šalyje.

Kai dėl natūralaus gaso, tai ir racionuojant bus žiūrima, kad jo užtekėtų pilnai gyvenamiesiems namams, sako valdžios atstovai.

DETROIT, Mich. — Pranešama, kad Senato komitetui, tyrinėjanti kriminalinius nusikaltimus, bus įteikta naujų informacijų apie pašovimą 1948 m. Walter Reutherio, automobilų darbininkų unijos prezidento. Informacijos surinkė pačios unijos samdyti žmonės. Kokios jos yra, šiuo tarpu nepaskelbta.

Korėjiečiai sukėlė riaušes Tokyo mieste, kai japonų policija išvaikė jų mitingą, kuriame jie dalino prieš Ameriką nukreiptus lapelius. 1,400 policininkų kovėsi su riaušėninkais 3 valandas.

KETURIŲ MINISTERIŲ KONFERENCIJOS VILTIS TEMSTA

PARYŽIUS. — Praėjusią savaitę keturių valstybių — JAV, Britanijos, Prancūzijos ir SSR — ministeriai pavaduotojai praleido argumentuodami dėl dienotvarkės, kuri turėtų būti paruošta vėlesnei šių valstybių užsienio ministerių konferencijai.

Pirmadienį (t.y. vakar) bent amerikiečiai šių pasitarimų stebėtojai mažai vilties teturėjo jų pasisėkimu. Jie taip sprendė iš Rusijos delegato Gromyko laikysenos.

Anglai ir prancūzai žiūrė į dalyką kiek optimistiškiau. Bet amerikiečiai aiškiai atrodė, kad jeigu ir bus susitarta dėl dienotvarkės ir ministerių konferencija įvyks, vis vien ji nieko neduos. Jų manymu rusai konferenciją stengsis tik pavartoti suskaldymui tarkininkų, o ne pastangoms nors kai kuriuos Vakarų ir Rytų nesusipratimus išlyginti.

Ragina praplėsti turto paskirstymą

ROMA, Italija. — Popiežius Pijus XII praėjusį sekmadienį kalbėjo per radiją. Jo kalba buvo ypatingai skiriama Ispanijos darbininkams, kurie laikė susirinkimus Madride ir kituose miestuose tisklu paminėti popiežiaus 12 m. karunavimo sukaiki.

Popiežius akcentavo, kad Romos katalikų bažnyčia gina privočios savasties teises. Bet jis nurodė, kad tikslėnis turto paskirstymas yra viena svarbiausių bažnyčios programų.

Du komunistų lėktuvai sudužo Korėjoje

J. V. 5-TOJI JĖGA KORĖJOJ. — Du komunistų spausminiai lėktuvai pirmadienį užpuolė viešą amerikiečių lėktuvą. Tačiau beatakuodami amerikiečių lėktuvą, komunistų spausminiai lėktuvai susidaužė ir nukrito žemėn.

30 komunistų spausminių lėktuvų užpuolė 12 amerikiečių lėktuvų šiaurės Korėjoje. Du prieš lėktuvai buvo sužaloti. Po trumpo susikirtimo prieš lėktuvai nuskrido atgal už Jalu upės Mandžiūrijon.

Triūkis nepavyko

LEVEN, Škotija. — Šiame miestelyje priviso daug balandžių. Vietos matininkas A. V. Samuel sugalvojo planą lengvai jiems sugaudyti. O kadangi dabar Škotijoje jaučiamas aštrus mėsos trūkumas, tai tikėtasi ir balandžių kepsnių susilaukti.

Taigi, pagal Samuelio planą, išmirkyta javų ir duonos trupinių degtinėje ir duota jie balandžiams lesti.

Sako, balandžiai noriai suleis patiekalą. Bet, azuot nuvirtę ant žemės, kaip dažnai tokiomis atvejais pasitaiko su žmonėmis, balandžiai nutupo ant trobesių stogų ir ten išsimiegojo.

Samuelio gudrusis triūkas pasiliko bergždžias.

Radiojo kontroliuojamos bombos Korėjoje

WASHINGTON, D. C. — Oro jėgų atstovai praėjusį šeštadienį painformavo, kad Amerikos bombonešiai B-29 mėto į priešų punktus Korėjoje radiojo kontroliuojamas bombas.

Tai esanti 12,000 svarų pegerinta Tarzon ir 1,000 svarų pegerinta Razon bomba, kurią amerikiečiai vartojo Antrajame pasauliniame kare.

Kariuomenės vyriausybė aiškina, kad karas Korėjoje pavertojamas kaip priemonė išbandymui naujųjų kontroliuojamų sviedinių.

Išgelbėjo 38 laivo pasazierius

HONOLULU, Havaii. — Amerikos prekybinis laivas Andrea V. Luckenbach įvažiojo į negilų vandenį ir prakiuro. Nėlaimė ištiko laivą prie Havajų salos Kauai sekmadienio naktį.

Laivas skęstas. Bet 38 pasazieriai, jų tarpe vienas kudukis, jau nukelti. Dar tarp 85 ir 40 asmenų laivo įgulos pasilikę jame.

Norėta nuvilkti laivą į artimiausią prieplauką, kuri yra už 9 mylių, bet pakraščiu sargyba neturi vilties, kad pasiseks tai atlikti.

Vėliausios žinios

— Atstovų rūmai priėmė bilį šaukti kariuomenės 18½ metų vyrus 26 mėnesių terminui. Bilis skiriasi nuo senato priimto biliaus šiuo reikalu. Teks šiuos du bilius suderinti.

—Michigan valstybės senatoriaus Vandenbergo sveikata vėl pablogėjo.

—Valdžia įgaliojo pakelti kainas kilimams 15 nuošimčių, nes vilnos pabrango.

—Royal Dutch komercinis lėktuvas atskrido per Atlantą į Ameriką. Sako, padaręs naują šios rūšies lėktuvų skridimo greitumą.

—Prez. Trumanas gaus mažos Azijos valstybės dovaną — baltą dramblių.

—Armija tikisi gauti 12,600 kapitonų ir leitenantų savanorių. Jei negaus užtektinai savanorių karininkų, tai ims juos iš rezervų.

—Patyręs, kad Aukščiausias Teismas atsisakė svarstyti jo apeliaciją, Alger Hiss pareiškė, jogei jis esąs nekaltas. Jo advokatai dės ir tolesnes pastangas jį išteisinti.

—Kongresui įteiktas įnešimas pratesti nuomų kontrolę dar 90 dienų, kai dabartinė kontrolė pasibaigs.

—Valdžia naėmė savo žinion visas cino atsargas krašte.

Kolegiu mokinių skaičiu numato 719,500

WASHINGTON, D. C. — Jungtinių Valstybių senatas priėmė bilį imti ginkluotų jėgų tarnybai vyrus 18 metų. Kai kurie žmonės išreiškė nuomonę, jogei tai sumažins universitetų ir kolegijų vyrų mokinių skaičių.

Senatoriai apskaičiuoja, kad nežiūrint ėmimo kariuomenėn, vyrų kolegijų studentų skaičius, nuo dabar iki 1954 m., niekuomet nebus mažesnis, kaip 719,500.

Protesto streikas prieš Prancūziją

TUNISAS, Tunisija. — Čia šeštadienį krautuvės ir kavinės buvo uždarytos ir pašto patarnavimas sulėtintas. Tuo būdu Tuniso gyventojai arabai protestavo prieš prancūzų politiką Maroke.

KOMUNISTAI BĖGA Į ŠIAURĘ 70 MYLIŲ FRONTE

Aviacija pastebėjo, kad priešas traukiasi iš Seoulo

TOKIO, Japonija. — Pirmadienio pranešimai iš Korėjos fronto teigė, kad komunistų frontas Korėjoje, 70 mylių ilgio, griūva. Ir viename ir kitame punkte J. T. kariuomenės pranešimai sakė apie ėjimą pirmyn ir taip pat, kad ji nesutinka pasipriešinimo.

Tačiau, įgiję patyrimų šiame kare, Jungtinių Tautų kariai stumėsi pirmyn poval, atsargiai.

Jungtinių Valstybių aviacija, ėjusi žvalgybos pareigas naktį į pirmadienį, raportavo, kad priešas traukiasi iš Seoulo, pietų Korėjos buvusios sostinės. Aviacija pastebėjusi pačiame mieste didelį judėjimą ir mačiusi daug

vežimų važiuosius šiaurės link. Jungtinių Valstybių kariuomenė, prieš keletą dienų persifrontas Korėjoje, slinko šiaurėn keliolika mylių į rytus nuo miestų. Matomai, komunistai traukiasi iš miesto, kad nebūtų apsupti.

Viename punkte, būtent Hongchon apylinkėje, Jungtinių Tautų daliniai buvo tik penkių mylių tolyje nuo šio miesto ir 25 mylias nuo 38 paralelės.

Hongchon yra komunistų bazė. Čia esą sukoncentruota apie 100,000 kinų ir šiaurės Korėjiečių pastebėjusi pačiame mieste mėgins sulaikyti sąjungininkus.

PARTIZANAI VEIKIA PEIPINGE

Svarsto fabrikantų nustatomas kainas

WASHINGTON, D. C. — Kainų stabilizacijos raštinės advokatas Harold Leventhal davė suprasti, kad valdžia svarsto galimybes nustumti žėmyn kai kurių įmonių savo reikmenėms nustatytas kainas. Norima mažinti tas kainas, kurios nuo Korėjos karo pradžios buvo iškeltos ne dėl to, kad reikmenų gamyba pabrango, bet didesnių pelnų gauti sumetimais.

Irano premjeras Vakarų šalininkas

TEHERANAS, Iranas. — Majlis, t. y. Irano parlamento rūmai, pirmadienį 69 balsais prieš 27 (ir dešimčiai susilaikius nuo balsavimo) užgyrė Hussien Al-lą kaip naują Irano valdžios premjerą. Dieną prieš tai, būtent sekmadienį, Alla gavo senato pripažinimą.

Hussein Alla yra Vakarų valstybių šalininkas. Praeitęje jis tarnavo Irano ambasadorium Washington.

Prieš keletą dienų kraštutinių Irano nacionalistų narys nušovė premjerą Razmarą, taip pat buvusį Vakarų šalininką. Dabar vėl krašto premjeru yra panašius pažiūrų asmuo. Krašto interesai reikalauja, kad Iranas palaikytų glaudžius ryšius su Vakarų valstybėmis.

60 komunistų prieš 1 J. T. kareivį

KORĖJOS CENTRALINIS FRONTAS. — 8-tosios armijos komandotojas gen. Ridgway pirmadienį pareiškė, kad būtų didelis Jungtinių Tautų laimėjimas, jeigu karas Korėjoje pasibaigtų prie 38 paralelės. Jis tačiau nežinaš priemonių karui užbaigti prie senosios linijos, kuri skyrė pietų Korėjos respubliką nuo komunistinės šiaurės Korėjos.

Jis, be to, paaiškino laikraštiniams, kad nuostoliai karo fronte yra tokie: žūsta 60 komunistų karių, palyginus su 1 žuvusiu J. T. kariu.

HONG KONG. — Oficiali komunistų žinių agentūra pirmadienį pranešė, kad sabotazuotojai sugadino elektros įmonę Kinijos sostinėje Peipinge.

Agentūra sako, jogei didelis sabotazuotojų sąmokslas buvo atidengtas sostinėje ir kad keletas tuzinų sabotazuotojų suminta.

Be to, ta pati agentūra praneša, kad sabotazuotojai padegė 59 gatvėkurių mieste.

Iš šių pranešimų galima spręsti, kad partizanų kova prieš komunistus eina pačioj Kinijos sostinėje.

MacArthuro grįžimas priklauso nuo prez. Trumano

TOKIO, Japonija. — Generalas MacArthur pareiškė pirmadienį, kad jo grįžimas į Jungtines Valstybes visiškai priklauso nuo prez. Trumano. Jisai sako, kad tikėjęs sugrįžti po pasirašymo taikos sutarties su Japonija, bet karas Korėjoje iškėlęs naujus reikalavimus ir naujas pareigas. Komunistų agresija turi būti sulaikyta Korėjoje, sako MacArthur. Jeigu nebus sulaikyta, tai jie pavartos ją kaip punktą naujoms atakoms kitose pasaulio dalyse.

Taigi prez. Trumanui tenka spręsti, ar dar palikti jį, MacArthura, Tolimuosiuose Rytuose.

Douglas kandidatūra į prezidentą

WASHINGTON, D. C. — Paskutiniuoju laiku buvo praves-tas atsiliksimas demokratų partijos valstybių pirmininkų, nacionalinių komitimanų ir kitų partijos vadų. Klausta, ar jų manymu, 1952 prez. Trumanas "moraliai" turi teisę kandidatuoti į prezidentą. Jeigu ne, tai koks būtų tinkamiausias partijai kandidatas į prezidentą?

Daugumos atsakymas buvo: taip, prez. Trumanas turi moraliją teisę kandidatuoti ir turėtų kandidatuoti.

Antras po prez. Trumano gavo daugiausia balsų senatorius Paul Douglas, iš Illinois.

IS LIETUVIŲ GYVENIMO

Išsivio teismas

Kovo 11 d. kiek po 2 v. pp. i Chicago Lietuvos Auditoriją atsilankė nemažas būrys žmonių pasiklausti savotiško visuomeninio teismo, kuris vietiniams, seniesiems lietuviams tebuvo mažai pažįstamas arba ir visai nebuvo sukuriamas, teismas teisė senąjį lietuvių išsivio ir naująjį, tremtinį, taip sakant, už jų nusikaltimus lietuvių tautai bei lietuvių. Svarbiausieji kaltinimai jau anksčiau buvo suminėti spaudoje; teisme jie kiek plačiau buvo išskirti ir paaiškinti, taip sakant, paremiant liudininkų parodymais. Ir patys kaltinimai pabrėžė, kad tie kaltinimai tetaikomi lietuvių tik daliai, nors (ypač senųjų išsivio) ir labai dideliai, kuri esanti užmiršusi savo pareigas Lietuvai ir lietuviams, lietuvių. Dalis tiek senųjų, tiek naujųjų ateivių esą daug gražių darbų padarę. Tačiau vėl nebuvo mėginta paaiškinti, kokią didumą ta ir kita dalis yra.

Pati teismo eiga truko gana ilgai — apie 5 val. (su pertraukėlėmis). „Teismas“ nutarė senąjį ir naująjį ateivių (reikia suprasti, tam tikrą jų dalį) pakaltinti minėtųjų savo pareigų neatlikimu. Motyvuotas sprendimas būsiąs paskelbtas spaudoj.

Dėl šio teismo ir jo reikšmės tiek pačioje salėje, tiek ir anksčiau teko girdėti įvairių nuomonių. Kai kurie iš anksto dar prieš patį teismą, nepritarė šio kiam žygiui (iš dalies ir gynė šia visuomeninio teismo forma, rodos, reikšė abejojimą; girdi, toks neigiamybų kėlimas būsiąs tik vanduo lietuvių priešų malūnui, o nusikaltusiems vargu ar tai esanti tikroji priemonė. Kiti (iš senųjų ateivių) salėje sakėsi, jog nebuvę reikiamo teismo objektyvumo, nebuvę iš senųjų atstovų pastatyta byloti nuo teismo stalo.

Kaip ten bebūtų, iš esmės toks teismas netgi blogas, jei jis rūpestingai paruošamas. Atrodo, kad, ypač kai kuriems, tiek kaltintojams, tiek gynėjams trūko rūpestingumo, išsamesnio, kiek galima pilnesnio statistikos buvo permaža, didesnio, ypač istorinio ir keliamosios teigimus įsigilinimo taip pat trūko. Atrodo, kad per daug skubėta su teismo vykdymu. Operuota žinoma, bendrais teigimais, kurie nevenur nebuvo tikslūs, buvo per daug neapriboti, ir todėl vietomis galėjo prisidėti ne tiek prie dalyko išryškavimo ir patiesymo, kiek prie supainiojimo, o kartais gal ir prie nesupratimo.

mo. Pvz. ką padeda vieny kaltinimas, kad senieji ar naujieji ateiviai per mažą aukoją Lietuvos reikalams, o gynybą tvirtinimas, kad jie gana daug suaukoko, jei vieni nurodo vienus faktus, o kiti kitus, nepasverdami galima statistika, tiek aukų tiek jų aukotojų, neišaiškindami abiejų atvejų sąlygų. Kitaip išeina, kad ir viena ir antra šalis teisinga, nes po vieną ar antrą faktą turi nusitvėrę, nors tas dalyko visumos neišaiškina; neparado, ar tai yra normalus ar nenormalus atvejis. Ir liudininkai kai kurie, buvo matyti, toli gražu nebuvo įsigilinę į savo dalyką — neką tegalėjo paliudyti.

Žinoma, tai nereikia, kad šis teismas tenka vertinti vien neigiamai.

Šiame teisme kaltinimui vadovavo adv. R. Skipitis, gynimui adv. L. Šmulskytis. Už teisėjų stalo sėdėjo: adv. K. Česnulis, teis. P. Kavaliūnas (pirm.), rašyt. J. Švaistas-Balčiūnas, arch. M. Zalokas. Liudytojai buvo: Kun. Dr. A. Juška, P. Šulaitis, P. Maldeikis, S. Dirmantas, teismo ekspertas Dr. K. Oželis.

Cicero

Mirė Nikodimas Jonkaitis

A. a. Nikodimas Jonkaitis 1919 metais atvažiavo iš Portland, Oregon. Iš ten mano pažįstami davė jam mano antrašą. Jis čia apsigyveno, susirado draugų. Darbo nebijojo jokio, turėjo velder praktiką. Buvo tvarkingas, iš svetimo nieko nereikalavo. Įsijungė ir draugijas Raudonosios Rožės Klubas, Draugystės Liet. Kareivių ir SLA.

Religijos nepraktikavo, bet buvo griežtas lietuvis ir didžiuvadosi sena lietuvių kalba. Svajono vestė. Bet mano piršlybos nepavyko, nes mergaitė, kurią buvo nusizūrėjęs, geria lietuvių, nesutiko dėl religijos. Tad taip ir liko pavienis.

Užėjo depresija, draugijos liko užmirštos, gražus automobilis parduotas; pinigų sumažėjo praleido. Sveikata pradėjo krypti dirbtuvė dirbti nebebuvo vilties. Tad su pagalba P. Kimbarko pradėjo dirbti valstybinį darbą. Čia sekėsi.

Užpraėjais metais sumanė atkankyti senąją buveinę Portlandą, Oreg. Ten gyvena brolis, seserys ir kiti pažįstami. Ten visai sėkmingai turėjo ir nesmagumų, nes Nikodimas neapkentė jų, kurie garbina savo tautos skriaudikus. Iš tremties atvažiavo giminaitis L. Skeberys. Buvo planuota drauge gyventi.

Trumpai

—Mrs. Ūsienė ir josios brolis Jonas Matonis apsigyveno naujoje vietoje, 6217 So. Rockwell St., p. Matonį ištiko nelaimė: savo namuose vasario 25 d., eidamas iš savo kambario, paslydo netoli laiptų ir nukrito žemyn nuo antro aukšto. Gydytojų nuotraukos parodė, kad keli šonkauliai yra perskilę. Ligonis yra namuose.

—Kazimieras Ūkelis, 3433 So. Lituania Ave., tavernos savininkas, kovo 3 d. turėjo daug svečių. Pažįstami ir bičiuliai atsilankė pasveikinti vėdinį progą. Susirinkę svečiai pasisako, nes buvo atsiradę ir muzikantai, pasikalbėjo ir palinkėjo Ūkelui geros sveikatos ir laimingos kelionės, nes jis apleido Chicago ir išvažiavo į Floridą paviškėti pas pažįstamus, kurių ten jis turi labai daug.

—Lietuvių knygynas „Nemunas“, 3143 So. Halsted St. išleido savo kataloginį knygų sąrašą. (As.)

—V. Zaleckis, 10526 So. Indiana Ave., kuris laikas kaip serga ir yra gydytojų priežiūroje. Gydytojas sako, kad reikia važiuoti į ligoninę. Tuo tarpu reikia laukti, kol pasidarys vieta, nes ligoninės yra perpildytos ligoniais.

—Joseph Degimas neseniai išvyko į naują vietą — Lake Village, Indiana. Jis apsigyveno ten pas savo broį Frank. Jam būtų malonu, kad jo draugai ten jį aplankytų ir prisimintų praeities dienas.

—Juozas Dambrauskas ieško savo tetos Ievos Dambrauskienės (vyro pavardė Kablauskas) arba jos dukters Mery Kablauskas. Jis gyvena Chicago. Kas apie ją žino, prašoma pranešti šiuo adresu: Juozas Dambrauskas, 7145 So. Richmond St., Chicago 29, Ill.

—Jonas Palukaitis, 4319 S. Greenwood, susirgo gripu. Jis buvo vienas iš „Tėviškos Garso“ redaktorių.

bet jo sveikata pašlijusi, nepakelė, gyveno vienu vienu. Ir štai vasario 9 d. N. Jonkaitis visai sukrypstą. Atsiranda ligoninė ir kovo 5 d. užmerkia akis amžinai.

Palaidotas Lietuvių Tautinėse Kapinėse. Išsėkis ramiai.

K. P. Develkis

Išvažiavusiam draugui geriausia dovana — NAUJIENOS paskelbta įdomi ir šviežia žinia. Užrašyk jam šį dienraštį.

TEIKIA TAKSŲ PATARNAVIMĄ „NAUJIENOSE“

Anthony Walons, Deputy Collector, Internal Revenue Dpt., padės reikalingiems užpildyti taksų blankas, dirbdamas „Naujiene“, 1739 So. Halsted St., Chicago. „Naujiene“ jis dar dirbs kovo 12 d., 13-tą, 14-tą ir 15-tą d. Jis bus darbe nuo 9:30 val. ryto iki 5 val. popiet.

Socialdemokratų parengimai

Kovo 17 d., ateinantį šeštadienio vakarą, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., Lietuvių Socialdemokratų 4 kuopos įvyksta metinis parengimas — banketas vakariene.

Kaip kas metai, taip ir šįmet vakariene bus paruošta gerai patyrosių tų pačių šeiminių, kurios kas metai vakariene gamina iš įvairių gerų maisto reikmenų.

Vakarienes bilietų kaina \$2.50. Kurie manote dalyvauti bankete, pirkite bilietus tuojau. Jūs galite gauti pas visus kuopos narius, vakarienes rengėjos šeiminių ir „Naujienu“ raštinėje. Banketo pobūvio svetainės durys atsidarys 7 valandą vakare.

Gegužės pirmosios minėjimas

Lietuvių Socialdemokratų 4 kuopa rengiasi Gegužės Pirmąją, paip darbininkų šventės dieną, minėti balandžio 29 d. Lietuvių Auditorijos didžiojoje svetainėje su programa. Bus gerų kalbėtojų, dainininkų ir muzika. Kadangi gegužės 1 d. yra pirmadienį, tai minėjimas įvyks sekmadienį.

I darbininkų šventės minėjimą kviečiami visi, kam tiktai laikas leidžia. Įėjimas veltui. L. S. 4 kuopos/piknikas

Lietuvių Socialdemokratų 4 kuopos piknikas įvyks gegužės 6 d., J. Liepos sode, 82th ir Kean Ave, prie Lietuvių Tautinių Kapinių. Tai bus pirmutinis pavasarinis piknikas. Kaip tik tai gamta pradės gyvomis gėlėmis puoštis, tai Chicago didiesio lietuvių turės progą važiuoti į lauką, pasigėrėti gamtos grožybėmis ir pakvėpuoti tyru oru Lietuvių Socialdemokratų 4 kuopos piknike.

Senas Petras

„Apšvietos“ susirinkimas

Lietuvių Moterų Draugija „Apšvieta“ tęsia savo veiklą. Mėnesinis susirinkimas bus šandien, kovo (March) 13 d., „Sandaros“ svetainėje, 840 W. 33rd St. Pradžią 7:30 v.

Narės kviečiamos gausiai dalyvauti. Bus paskelbtos vasario 24 d. parengimo raportas. Patatykite, kiek mes laimėjome Literatūros Draugijai.

Nut. rašt. S. Puniškienė

Mažosios Lietuvos Bičiuliams

Mažosios Lietuvos Bičiulių Sambūrio Chicagoje steigiamasis susirinkimas įvyks š. m. kovo mėn. 18 d. 12 val. „Sandaros“ svetainėje 840 W. 33rd St., Chicago 8, Ill. Maloniai kviečiami dalyvauti visi lietuviai, kurie yra pasiryžę ištieti pagalbos ranką mūsų broliams, Mažosios Lietuvos lietuviams, iki šiolie tebevargantiesiems Vakarų Europoje.

Iniciatoriai

Autobusai vietoj tramvajų

Prapuana (tami tikru gazolinu) varomi automobiliai sekmadienį pakeičia tramvajus (strytkarius) Lincoln — vidurmesio ruože. Autobusai didžiojo judėjimo valandomis vaikščiosią kas 5 minutes, kitu metu 7-8 min. Busai eis į pietus iš Lincoln Ave. nuo Peterson Av. į Wells, toliau Illinois, La Salle, Wacker Dr., Clark, Adams.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANESIMAI

FILATESLISTŲ susirinkimas trečiadienį, kovo 14 d., 8 val. vak., Dariaus-Girėno svetainėje, 4416 South Western Ave., įvyks svarbus Filatelistų Draugijos „Lietuvos“ susirinkimas. Bus svarbių pranešimų apie didžiulę parodą, kuri įvyks balandžio 7 ir 8 d., Gage Park auditorijoje. Maloniai prašoma visų filatelistų susirinkti.

W. Rozmin, sekretorius

SUSIVIENIJIMO NAMŲ SAVININKŲ Bridgeporte, mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, kovo 13 d., Chicago Lietuvos Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakaro. Visi namų savininkai kviečiami atsilankyti ir būti nariais.

A. Kaulakis, rašt.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu i Visas Pasaulio Dalis
KVIETKINIKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST. Tel. Yards 7-7308

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINČIA Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE. Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausias Gėlės ir Vainikai, Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas) 5519 So. Harlem Avenue Portmouth 7-9020.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms ir m. s. Papuošimams
GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet. PAMINKLUS PRISTATOME I VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

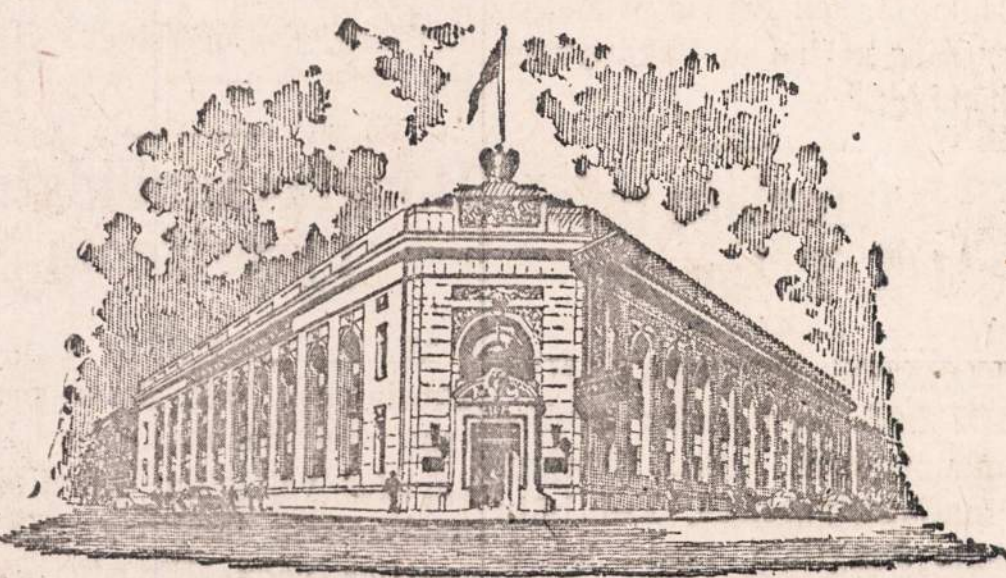
Bittin and Kamensky Monument Works 3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

Taupyk Saugiai ir su Geru Uždarbiu

Turtas \$28,000,000. Atsargos fondas \$2,600,000.

Stipriausia Taupymo Istaiga Amerikoje.

Standard Federal Building.

Standard Federal Savings

4192 Archer Avenue, Brighton Park, Chicago 32, Illinois.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

STANISLOVAS ROZGUS Gyveno 2021 Canalport

Mirė 1951 m. kovo 11 d., 2:00 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Maželeikiu apskr. Sedos par., Butikių kaime.

Paliko nuliūdusi sesuo Paulina Urbutis, pagal pirmą vyrą Dulinkas, jos vyras Antanas, jos 2 sūnūs: Ernestas ir jo žmona ir Tech/Sgt. Charles. U. S. A. C., ir jų šeimos; brolėnė Julija Rozgus, jos sūnus Albertas ir jo šeima; brolėnė Francisca Rozgus, jos sūnus Petras Jr., jos 2 dukterys: Stella ir Helen Gogas ir jų šeimos; pusseserė Stella Gdvilla, jos šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė prie Chicago Liet. Draugijos ir American Legion Don Varnas Post 996.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans kopl., 6845 So. Western Ave. Laidotuvių įvyks ketvirtadienį, kovo 15 d. 1:30 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Stanislovo Rozgus giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūde lieka: Sesuo, Sesers Sūnūs, Brolėnės, Brolėnių Vaikai, Pusseserė ir Giminės.
Laid. Direkt. Mažeika ir Evans, Tel. REpublic 7-8600.

a. + a.

JULIUS RADISAUŠKAS Gyveno 6009 So. May St.

Mirė 1951 m. kovo 11 d., 2:20 val. popiet, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje. Šilalės meste. Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūde: žmona Barbora, pagal tėvus Antanavičiūtė; sūnus Julius ir marti Elizabeth; 4. anūkai, švogeris Liudvikas Antanavičius ir jo žmona Suzanna, jų šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje paliko sesuo.

Priklausė Chicago Lietuvos Draugijai, Sus. Liet. Rym. Katalikų Amer. 16 kuopai.

Kūnas pašarvotas A. Petkaus koplyčioje, 6812 S. Western Ave. Laidotuvės įvyks trečiadienį, kovo 14 d., 8:30 val. Pras. Pan. šv. parap. bažn., o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Julius Radisauško giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūde lieka: Žmona, Sūnus, Marti, Anūkai, Švogeris ir Giminės.
Laid. Direkt. P. J. Ridikas, Tel. Yards 7-1911.

Garsinkitės „N-nose“

**Teisingas ir Atsakomingas
PAJAMŲ TAKSŲ PATARNAVIMAS**
SUTEIKIAMAS PER
OBARTUCH AND COMPANY
PER PRAEITUS 20 METŲ
2123 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois
Telefonas: VIRGINIA 7-6475

SKOLINAMI PINIGAI
pirmiems morgičiams ant nuosavybių Chicagoje ir
Vakarų Priemiesčiuose. \$1,000 iki \$20,000 už 3% pro-
centus į metus ir aukščiau.

Gaukite mūsų NEMOKAMĄ apskaičiavimą

2411 S. Bishop 2-1613
52nd Avenue arba
Cicero 50, TOWNHALL
Illinois 3-2453
JOHN O. SYKORA
REALTOR
37 metai real estate biznyje. Gyvos energijos organizacija.

Pavasarinės Puošmenos
JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street

Sutaupykite pinigų kol turime
prekių. Yra dailei dėvėti
brangenybes.

17 Jewels
YOUR CHOICE \$35.75
Director 15 Jewels
Expansion Band

Operos stiklai, vertės \$2.00, už \$1.00
Binoculars, \$2.00 vertės, už \$1.25
A binocular magnifier twin-reader,
vertės \$4.00, už \$2.00
Komodės setai, gold filled,
vertės \$39.95, už \$29.50
Komodės setai, gold filled,
vertės \$19.95, už \$12.95
Sidaibiniai daiktai, dailios dėžutės,
su pritakytu gėda, 50 smūto, 8
ypatoms, vertės \$31.95, už \$22.95
Plantation pattern 1881 Rogers, vė-
liausio stiliaus, 36 smūto, patar-
navimas 8 ypatoms, vertės \$39.75
už \$29.50
Plantation 1881 Rogers, 63 smūto,
12 ypatoms, vertės \$59.75, už \$44.75
Plantation 76 smūto Rogers, 12 ypa-
toms, vertės \$74.75, už \$52.75
Brookwood Rogers 52 smūto, 8 ypa-
toms, vertės \$49.75, už \$37.75
Delmar Rogers 52 smūto, 8 ypatoms,
vertės \$49.75, už \$39.50
Delmar Rogers 36 smūto, 8 ypatoms,
vertės \$39.75, už \$29.50
Zipper raktams sudėti,
vertės \$2.00, už 90c.
Piniginės, su smulkiems pinigams
kapsiuku viduje, su identifikaci-
jais langeliu, vertės \$5.00, už \$1.90
Piniginės ir raktams sudėti vieta,
už \$1.90, krodidlo odos, vertės \$5.00,
už \$1.90
Piniginės su zipperiu viduje ir smul-
kiems kapsiuku, vertės \$4, \$1.50
Piniginės su zipperiu aplink, smul-
kiams sudėti kapsiuku, identifi-
kacijos kortai langelis ir raktams
sudėti vieta setai, krodidlo odos,
vertės \$4.50, už \$2.25
Parker plunksnos nuo \$3.00 ir aukš.
Parker "21" plunksnos, \$5 ir aukš.
Eversharp plunksna ir pašeis setai,
vertės \$6.75, už \$5.75
Eversharp plunksna ir pašeis setai,
vertės \$19.00, už \$9.50

**Beautiful heart
shaped locket with
matching chain.**
Eversharp automatinis pašeis,
vertės \$1.50, už 90c.
Elgin American cigaretų dėžutės,
vertės \$17.00, už \$9.50
Elgin American cigaretų dėžutės,
vertės \$7.50, už \$4.75
Cigarette lighters, vertės \$2.50, \$1.00
Cigarette lighters, vertės \$1.50, 75c.
Auskarai, vertės \$1.50, už 90c.
Auskarai, vertės \$2.40, už 12c.
Auskarai, vertės \$1.79, už 90c.
Auskarai, vertės \$1.95, už \$1.00
Auskarai, vertės \$4.80, už \$2.60
Moteriški perlai, vertės \$2.50, \$1.25
Moteriški perlai, vertės \$3.95, \$1.95

**Cameo ring —
superbly detailed
carvings.**
Vyriškas gold filled Moline rank.
laikrodys, vertės \$39.95, už \$22.50
Vyriškas gold filled Moline rank.
laikrodys, vertės \$34.95, už \$20.50
Vyriškas gold filled Westernfield
rank. laikrodys, vertės \$28.95,
už \$16.50
Cuff links, vertės \$3.00, už \$1.50
Tie holders, vertės \$4.20, už \$2.10
Tie holders, vertės \$3.00, už \$1.50
Tie holders, vertės \$1.65, už \$80c.
Fashion moteriški skustuvi ir gele-
žėlės, vertės \$2.49, už \$1.25
Skustuvi, vertės \$12.95, už \$9.00
Skustuvi, vertės \$13.95, už \$9.50
Skustuvi, vertės \$9.95, už \$5.25
3 smūto carving setai, vertės \$4.95,
už \$3.25
3 smūto carving setai, vertės \$6.95,
už \$4.50
Moteriški 14 kt. bolto aukso zircon
dailūs, kaip deimantas spindintys
žiedai, vertės \$20.00, už \$9.75
Moteriški 14 kt. bolto aukso zircon
siubiniai žiedai, vertės \$18, \$11.00
Moteriški 10 kt. aukso gimtadienio,
vidų akmuo, balto zircon aplink,
vertės \$20.00, už \$9.50
Vyriški 10 kt. aukso, juodo onyx,
su raidėm žiedai, su mažais dei-
maitais, vertės \$30.00, už \$19.50
Moteriški 14 kt. aukso Lady Elgin
gražus basket weave wide band
laikrodys, vertės \$250, už \$165.00
Moteriški 14 kt. aukso Lady Elgin
rank. laikrodys, vertės \$200, \$120
Moteriški 14 kt. balto aukso Gruen
rank. laikrodys, su 2 deimantais,
vertės \$225.00, už \$165.00
Moteriški gimtadienio 10 kt. aukso
žiedai, vertės \$7.00, už \$2.50
Ivairios brangenybės, tūkstantiniai
žiedai, deimantai, laikrodžiai, kainos
smarkiai numazintos. Grynais (cash)
arba išmokėjimais. Mainom į senas
brangenybes, laikrodžius, į naujos
mados.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois
Atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 valandos.
BUDRIKO žymus radio programos leidžiamas su geriausiais lietuviš-
kais talentais iš WCFL, 1,000 kil. Radio Stoties, 5:30 val. sekmdienio
vakarais iki 8:30 P. M. Budriko amerikoniškas programos kasdieną iš
Radio Stoties WAAF, 950 kil. 8:30 rytmečiais, išskyrus sekmdienį.

PASKUTINIS IŠSIVIETINIMAS

(Tęsinys iš "Literatūros")
Ypatingai Mozūraitį fantas-
tiškai nuteikdavo fabriko pa-
lubių gyvenimas, į kurį jis įsi-
žiūrėdavo nuo savo dėžės, au-
tomatiškai makaluodamas pa-
galiuku po praslenkančias sky-
les. Ten tarp dienų naktį ties-
kiančių lempų blakėsi konve-
jerių gvyatynas. Vieni diržai
nėrė kažin kur į aukštį ir lei-
go tamsoje, kiti iš palubės lei-
dosi žemyn ir staiga užlisdavo
kažin kur už staiga pasisu-
kimo arba bėgdavo palubėmis
toliau iki kažin kurios fabriko
vietos; kiti vėl staigiai išnirda-
vo iš kažin kokio tamsaus ur-
vo, vigstelėdavo kaip žalčiai
elektros šviesoje ir šliauždavo
toliau žybičiodami skardinius
skylėtus urveliais. Visi jie ten
šoko kažin kokį pasitūsį šoki,
šliauždami, vingiuodami, stieb-
damiesi aukštyn ir galvatruk-
čiais puldami žemyn, ir visi tie
besiraitę sliškai nešė pasikabi-
nę papilvę įvairių formų bei
dydžių metalinius daiktus, ku-
riuos kažin kieno iš 10,000 dar-
bininkų ranka kažin kuriaime
kampe nukabindavo, kažin ką
jiems padarydavo ir vėl tais
pačiais skubančiais nepailstan-
čiais takeliais siųsdavo toliau.
Viskas toje milžiniškoje patal-
poje mirgėjo, judėjo, sukėsi,
raizgėsi, bėgo, užė, dundėjo,
kažin kas kažin kuriaime kam-
pe maurojo, kitame vėl kažin
kas žviegė, dar kažin kur
spiaudėsi ir kvatojosi ir, svar-
biausia, visi tie diržai ir ratai
padėkūsiai skubėjo, visos to
mašinos prakaituodamos nėrė-
si iš kailio, tartum bijodamos
kažin ką pražiopsoti, tartum
šimtagalvis klubins būtų bijo-
jęs kažin kurios baisios baus-
mės, jei nors kiek būtų sulėti-
nės savo sąnarių judesius. O
balti ir juodi darbininkai, atsi-
lapojusiomis krūtinėmis ir pra-
kaituojančiais veidais, knaisio-
josi po to sliubino alvytuotas gy-
slas ir žarnas, tartum juodva-
baliai po mėšlą. Ir kokie jie
buvo mažutukai tarp to milži-
no besiraitančių sąnarių sąna-
rėlių! Ir vis dėlto Mozūraitis
negalėdavo susilaikyti nesiste-
bės ir nepajutęs tam tikro
pasididžiavimo, kaip tas sun-
kiai alsuojas ir dienų naktį
praktikuojas milžinas, godžiai
rydamas pilno gabalus ir
žmonių prakaitą, pervirškina
juos savo viduriuose ir kas mi-
nutę iš savo nasrų išspiauna
po keletą raudonai, žaliai, mė-
lynai ir rudai dažytų motūrų,
kuriuos tomis pačiomis savo
gyslomis — konvejeriais nuga-
bena prie vagonų, išvežiojan-
čių juos į kitus skyrius, kur
montuojami patys automobi-
liai.

(Bus daugiau)
Naujienietis pataria savo
draugui užsirašyti NAUJIE-
NAS.

SOTUS ALKANAM PADEK!

AID OVERSEAS, Inc., 2244 W. 23rd Place.
CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS VIRGINIA 7-8711.
AID OVERSEAS, INC., siūnė maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus
Europos kraštus, išskiriant SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų.
Maisto siuntiniai pakojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chi-
cago siunčiami AIR MAIL. Kely dingę siuntiniai keičiami kitais, ne-
pilnas draudimas. Reikalaukite pilno sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 3—\$6.20
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaušienos mėsos

SIUNTINYS Nr. 5—\$5.20
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

SIUNTINYS Nr. 10—\$6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degtintos kavos
1 sv. šokolado

SIUNTINYS Nr. 12—\$5.90
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. degtintos kavos
1 sv. cukraus

SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degtintos kavos
4 sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

SIUNTINYS Nr. 25
E) 9 sv. gryn. kiau. taukų \$5.25
C) 15 sv. gryn. kiau. taukų 7.40

SIUNTINYS Nr. 30
A) 5 sv. degtintos kavos \$6.40
B) 5 sv. deg. kavos skard. \$6.75
dežutės

SIUNTINYS Nr. 33—\$8.00
5 sv. kiaušinių taukų
5 sv. degtintos kavos

SIUNTINYS Nr. 34
A) 5 sv. šokolado \$5.30
B) 8 sv. bičių medaus 5.00
C) 5 sv. kakavos 4.50
E) 20 svary cukraus 4.70
D) 5 svarai margarino 3.70

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti per naktis, jei jus galite to išvengti.
Pabandykite **BOROCYL OINTMENT**. Jos pagalbė do augeliui
žmoniu. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežjei-
mą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamos nuo
eczema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskit
Money Orderį arba nuvykite į:
BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE.
CHICAGO 22, ILLINOIS.

J. P. VARKALA
INCOME TAKSUS
PILDO
VALSTIJOS REGISTRUOTAS
AUDITORIUS
2401 West 63rd Street
Phone WALBROOK 5-7711

**TURIME DIDELĮ
PASIRINKIMĄ:**

DEIMANTŲ
LAIKRODŽIŲ
BRANGMENŲ
SIDABRINIŲ
INDŲ
SIENINIŲ
LAIKRODŽIŲ
RADIO IR
TELEVIZIJOS
APARATŲ
IR KT. PREKIŲ

Lalkrožiai
Patalai
Specialios
Duodama 1 metų
Garantija

Lengvais išsimokėjimais
JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel. LAFAYETTE 3-8617
Seniausia Lietuvių Jewelry
Krautuvė Brighton Parke
Isteigta 1915 metais

Make Cocoa in 3 minutes!

**Electric Cooking
is FAST!**

BE SURE TO VISIT THE ELECTRIC COOKING INSTITUTE
An Activity of the Electric Association,
68 West Adams Street
See the Avenue of Modern Kitchens
... see the most complete display
of electric ranges in Chicago
... 12 famous brands, a total of
60 different models ... talk to the
experts about Kitchen Planning.

**Live better.
Live Electrically!**

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

**NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ
SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ
IR ODOŠ LIGŲ**
Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT-
VIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie
negali ramiai sėdėti ir naktimis
miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos
nieš ir skauda. Kad pašalinti tą
niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvi-
rų ir skaudžių žaizdų, uždekte
LEGULO Ointment. Jo gydomos
ypatybės palengvins jūsų skaudėji-
mą ir galėsite ramiai miegoti nak-
tį. Vartokite jas taipgi nuo skau-
džių nudegimų. Jos taipgi pašalina
niežėjimą ligos, vadinamos PSORIA-
SIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos
vadinamos ATHLETIC FOOT, su-
stabdo džiūvimą odos ir perplyšimą
tarppirščių. Jos yra tinkamos var-
toti nuo džiūstančios ir suskilusios
odos. Jos yra geros gyduolės nuo
visų išsiviršusių odos li-
gų. LEGULO Ointment
suteiks jums pa-
galbą nuo nuvargusių,
perštamų ir niežtinčių
kojų. Legulo Ointment
yra parduodamas po
75c, \$1.25 ir \$3.50.
Pirkite vaistinėse Chi-
cagoje ir apylinkėse
ir Milwaukee, Wis.,
arba atsisiųskite money
orderį į:
**LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.**

ŽALIOJI MĖTA
Žalioji Mėta (Var-
liamėtė) yra ir buvo
vartojama per šimt-
mečius kaip nami-
nė gyduolė. Žalioji
Mėta yra gera nuo
šlapumo susilakymo
ir nuo karščiavimo šlapumo ka-
nale. Gerai Žaliąją Mėtą gerti
nuo nereikalingų vėmimų. Yra
taipgi sakoma, kad ji gera nuo
akmeninės ir vandeninės ligų,
nuo vidurių išputimo ir nuo
kenksmingų gazų viduriuose,
nuo traukimų, sukimų ir visokių
nesmagumų viduriuose. Pasida-
ryk arbatos iš Žalios Mėtos ir
gerk kiek tik nori. Svaras šitos
Mėtos kainuoja \$2.00, o pusė
svaro — \$1.00. Prisiunčiam į na-
mus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

**SOPHIE
BARCUS**
RADIO VALANDA
IS STOTIES
W.G.E.S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penk-
tadienio nuo 8:45 iki 9:30 rytė.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki
8:00 valandos vakare
Lietuviškos Vakarųškos
Tel. HEMLOCK 4-2413
7121 So. Rockwell Street,
Chicago 29, Illinois

**CONRAD
PHOTO STUDIO**
(lietuvis fotografas)
Specializybė vestu-
vės. Visų rūšių nuo-
traukos. Moderniš-
kai įrengta su Hol-
lywood šviesoms.
414 WEST 63rd ST.
Tel.: EN 4-5883
EN 4-5840

**Pasirinkimas iš 60-ties
su viršum vartotų karų
Taipgi, galit išigyti naują automobilį**
MILDA BUICK SALES
Dan Kuraitis, Jonas Rodinas, Vincas Parėdnis ir Antanas Bačys
907 West 35th Street
LAfayette 3-2022

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CANal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu: \$10.00
Metams \$5.50
Pusei metų \$3.00
Trims mėnesiams \$1.25
Vienam mėnesiui 5c.
Chicagoje per išnešiojant: 5c.
Vieną kopiją 30c.
Savaitei \$1.25
Mėnesiui \$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$9.00
Pusei metų 5.00
Trims mėnesiams 2.50

Užsieniuose:
Metams \$11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-8500. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Hiss'o Nuteisimas Patvirtintas

Vyriausias JAV teismas atmetė Hiss'o prašymą peržiūrėti jo bylą, tuo būdu pripažindamas, kad jo nuteisimas buvo atliktas pagal nustatytas procedūras taisykles. Jisai dar gali prašyti, kad teismas savo nuomonę pakeistų ir peržiūrėtų bylą; nėra jokios vilties, kad toks prašymas būtų patenkintas. Todėl nuteistasis turės eiti į kalinimą.

Jisai yra nubaustas pinigine pabauda ir 5 metais kalėjimo už melavimą po priesaiką, kada jisai užsigynė nepažinojęs Chambers'o, kuris prisipažino buvęs Sovietų šnipų kurjeriu, ir nedavęs jam slaptų valdžios dokumentų.

Alger Hiss turėjo aukštą vietą valstybės departamente, buvo prez. Rooseveltto patarėjas Jaltoje ir generalinis sekretorius San Francisco konferencijos, kurioje tapo įsteigta Jungtinių Tautų organizacija. Pasitraukęs iš valdinės tarnybos po karą, jisai buvo išrinktas Carnegie Tarptautinės Taikos Fondo prezidentu, su \$20,000 metine alga.

Nagrinėjant pirmą kartą jo bylą teisme, jo naudai liudijo du Vyriausiojo teismo teisėjai, Reed ir Frankfurter. Juodu todėl dabar nedalyvavo Hiss'o apeliacijos svarstyme. Nedalyvavo taip pat ir teisėjas Clark, kuris buvo generalinis prokuroras tada, kada Hiss'ui buvo iškelta byla.

Tai viena skandalingiausių bylų Jungtinių Valstybių istorijoje. Alger Hiss faktiškai yra teismo pripažintas valstybės išdaviku, nors jisai buvo teisiamas tik už kreivą priesaiką, nes sunkesnis jo nusikaltimas jau buvo, pagal įstatymą, įsisenėjęs.

Aukštas valstybės tarnautojas, paties JAV prezidento patikimas asmuo, pasirodo apgaudinėjęs savo valdžią, vogęs slaptus jos dokumentus ir dirbęs išvien su svetimos šalies šnipais! Sunku suprasti, kaip protingas ir apšviestas žmogus galėjo taip žemai nupulti?

Ko Siekiama Korėjoje?

Jungtinių Tautų ginkluotųjų jėgų vadas Korėjos fronte, gen. leit. Mathew R. Ridgway, vakar pareiškė, kad Jungtinėms Tautoms būtų "milžiniška pergalė", jeigu Korėjos karas pasibaigtų prie 38 Paralelės. Bet penkioms dienoms prieš tai gen. MacArthur pasakė, kad karo nieku būdu nebus galima laimėti, jeigu nebus panaikinti tie suvaržymai, kurie neleidžia jam bombarduoti priešo pozicijų Mandžūrijoje, iš kur Kinijos komunistai siunčia sustiprinimus ir ginklus savo kariuomenei Korėjoje.

Kurio dabar iš tų dviejų generolų pusėje tiesa? Atrodo, kad kinai ir šiaurės korėjiečiai bus nuvyti už 38 Paralelės. Jų žuva tiek daug, kad jie priversti trauktis atgal. Bet prieš pasitraukimas, kol jo armija nesunkiai, juk nebus "milžiniška pergalė" MacArthur'o jėgoms nei militariniui, nei politinui atžvilgiu. Jungtinės

Tautos norėjo apvalyti nuo agresorių visą Korėjos pusiasalį, kad Korėja galėtų pasidaryti laisva ir suvienyta. Ar Jungtinės Tautos nuo šito tikslo jau atsisakė?

Tiesa, agresoriai gavo skaudžią pamoką. Bet pats vyriausias agresijos kaltininkas, Stalinas, nenukentėjo. Korėjos fronte miršta korėjiečiai ir kinai. Sovietų Sąjunga jiems tik ginklų parūpina, ir ji kartu savo ginklus išbando.

Daug nuostolių turėjo Amerika, kuri nieko sau neieško Korėjoje. Ji kovoja už principą, kad taikos ardytojai privalo būti sudrausti. Jungtinės Valstybės vykdo "policijos akciją". Tačiau ji per brangiai joms kainuoja.

Ar Amerika pasitenkins tuo, kad priešas bus nuvytas už 38 Paralelės, o visos Korėjos klausimas paliks neišspręstas?

APŽVALGA

TITO APIE KOMINFORMO ŠALIS

Jugoslavijos diktatorius Tito atvyko į karo veteranų susirinkimą, turėdamas slogą. Sučiaudėjęs, jisai atsipašė ir pasakė:

"Rytinėse šalyse yra kitaip. Jeigu Stalinas nusičiaudo, tai manoma, kad tai įnašas į marksizmo-leninizmo mokslą."

FRANCŪZAI RINKS PARLAMENTĄ

Parlamento rinkimai Francūzijoje turi įvykti šiemet. Kadangi Henri Queuille' (įstark: Keuy) sudarė naują kabinetą, gavęs daugumą pasikėlimą, tai koalicijos partijos, matyt, netrukus susitars dėl rinkiminio įstatymo, ir rinkimai gali įvykti birželio mėnesį. Minima birželio 3-ios data.

Rinkimai Francūzijoje įvyksta sekmadieniais, kada žmonės nedirba.

PROSOVIETINĖ PROPAGANDA, ŽINIŲ VIETOJE

Žurnalas "Freeman" stebisi, kam "New York Times" laiko Maskvoje korespondentą Harrison E. Salisbury, kuris savo pranešimuose kartoją tikrai sovietų kultūros propagandą. Neseniai tas korespondentas rašė apie savo kelionę į Leningradą ir pasakojo apie to miesto "puikų išvaizdą", meno ir bendros kultūros klestėjimą ir linksmus žmonių veidus gatvėse. Toks "laimingo gyvenimo" vaizdas, kad ir "Pravda" gražiau jo nenupieštų.

Arba kitas to paties "New Yorko" dienraščio korespondentas — Arthur Moore. Jisai esąs "gerai žinomas britų žurnalistas Indijoje" ir nukeliavo į Kiniją pažūrėti, kaip tenai kinai komunistų "išlaisvintiems" žmonėms.

Moore rašė, kad Kinijos komunistų valdžia esanti "nepalyginamai geresnė nei Kuomintang valdžia arba bet kuri kita valdžia, apie kurią atsimena gyvų žmonių tradicija". Ta valdžia, girdi, stabilizavo kai-

nas, sparčiai mažina pinigų infliaciją ir padarė nuostabų moralinį atgimimą krašte.

"Laiminga, laiminga Kinija!" pastebi žurnalas. "Bet kaip tada žiūrėti į žinias, pačiam "N. Y. Times" paskelbtas spalio 15 d., apie tai, kad Kinija kenčia badą, kuris esąs aršesnis, jei ne pats aršiausias naujų laikų Kinijos istorijoje? Negalvokite apie tai. Pirmą kartą daugiau, negu vienos kartos amžiuje, kainos stabilizuotos" (praneša Moore). Tačiau šalia antrojo p. Moore straipsnio, įdėtas paties "Times'o" korespondento pranešimas iš Hong Kong, apie tai, kad "nepalyginamai geresnė" Mao valdžia įvedė mirties bausmę ilgam sąrašui "tų, kurie dirba su imperializmu prieš tėvynę", tame skaičiuojant "priešrevoliucines skaidinijas ir gaudų skleidėjams", žmonėms, kurie "drumsčia finansinę rinką", ir tiems, kurie "priešingai mokesčių rinklaviui" — kitaip sakant, konfiskavimams."

Tas britas žurnalistas, "pagarsėjęs" Indijoje, nebūtų buvęs įleistas į komunistų valdomą Kiniją, jeigu jisai nebūtų draugingas Mao Tze-tung režimui. Savo korespondencijoje jisai įkvių faktų iš Kinijos gyvenimo nepadaudą, o tik bendrais posakiais giria komunistų valdžią. Kai kurie jo pareiškimai yra aiškiai melagingi — pvz. tas jo teigimas, kad Mao esąs visai "nepriklausomas" nuo Maskvos, nors yra žinoma, kad Mao buvo ilgas metus Komintern centralinio komiteto narys.

Iš tikrųjų, kam "N. Y. Times", šiaip gana rimtas dienraštis, penį savo skaitytojus tokiomis komunistinėmis propagandos rašais?

KAS KĖSINOSI NUŽUDYTI REUTHERĮ?

Beveik prieš trejus metus nežinomas piktadarys kėsinosi nužudyti Automobilų Darbi-

jas atgabeno į Lietuvą. Tokiu būdu atsirado pirmosios vadinamosios kontrafakcijos, t. y. knygos, nelegaliai Prūsijoje išspausdintos, bet su neteisingu paviršium, Jono Zavadosko spausdintų ir dvasinės bei pasaulietinės cenzūros nurodymu.

Greit po to ir vysk. Valančius, pastebėjęs lietuvių liaudies neigiamą rusų raidmės nusistatymą ir įsitikinę, kad per jas rusų valdžia jau atvirai bruka pravoslaviją, paėmė ir savo rankas lietuviškųjų knygų spausdinimo Prūsijoje ir jų platinimo Lietuvoje organizavimą. 1867-1869 m. jis išspausdino Prūsijoje keletą savo parašytų populiarių politinių brošiūrų (Peršpeimo, Iš tamsybės ved tiktai kelis Teisybes ir kt.), kurios plačiausiai buvo juos sudarytosios slaptos organizacijos paskleistos visoje Lietuvoje ir kurios iš karto nulėmė ir viso spaudos draudimo likimą, atitraukdamos nuo bendradarbiavimo su rusų valdžia ir tuos, kurie iš pradžių tuo požiūriu dar svyravo.

Nors rusų administracija tuojau atsakė į tai griežtomis represijomis, kurios palietė iš karto ir visą tą pirmą spaudos platinimo organizaciją, o paskiau tai-ke represijas ir visiems kitiems knygnešiams ir lietuviškųjų knygų skaitytojams, tačiau ji nesugebėjo su-lykinti to tiesiai gaivališko sąjūdžio, kuris ilgainiui apėmė visą lietuvių tautą. Bet ligi 1883 m., kada pradėjo eiti "Aušra", toji užsieninė gamyba turėjo veik visai tokį pat pobūdį, kaip ir prieš uždraudimą: su mažomis išimtimis spausdinta pradžioje vien tikybinių literatūra. Bet ilgainiui, kada iš to paties kaimo, bet jau nusikračiūso baudžiavos jungo, išėjusi pasaulie-

NAUJIENŲ-ACME Telephoto
Dr. Alan T. Waterman, kurį prezidentas Trumanas nominavo Nacionalios mokslo įstaigos direktoriaus vietai.

ninkų Unijos prezidentą Walter Reuther ir sunkiai sužeidė jį šūviais į ranką ir krūtinę. Vėliau buvo panašūs pasikėsinimai prieš jo brolių Viktorą, unijos švietimo direktorių, ir jisai neteko vienos akies.

Tačiau iki šiol policija nerado piktadarybių kaltininkų nė jų pėdsakų. Yra pagrindo manyti, kad brolius Reutherius norėjo užmušti komunistai arba jų pasamdyti gengsteriai, nes Reutheriai apvalė uniją nuo komunistų ir jų simpatizatorių, kurie seniau buvo joje įsigalėję.

Unijos centro raštinė praneša, kad pačios unijos tyrinėtojai surinko naujų faktų, kurie gali padėti išaiškinti tuos pasikėsinimus. Unija ketina juos perduoti JAV senato komisiškai, tyrinėjančiai piktadarybes įvairiuose miestuose.

Detroito, kaip ir kitur, kriminaliniai elementai turi ryšių su politika.

Laiškas Redakcijai

Prašau gerbiamą Redakciją "Naujienose" paaiškinti man: 1) Ar graikų katalikai priklauso prie Romos ir ar jų kunigai yra vedę? 2) Ar Lietuvoje nepriklausomybės laikais veikė šeimos įstatymas? E. S.

Atsakymai

1. Graikai katalikai, kitaip sakant "unijotai", pripažįsta Romos katalikų popiežiaus autoritetą, bet jų apeigos tokios pat (arba beveik tokios pat), kaip Rytų katalikų, arba Ortodoksų (stačiatikių) katalikų, arba Graikų Bažnyčios apeigos. Jų kunigai, jeigu jie nėra vienuoliai, yra vedę.

2. Nepriklausomoje Lietuvoje buvo įstatymai, liečią vedybas (santuoką) ir šeimos santykius. Ar tie įstatymai buvo sujungti į vieną "Šeimos įstatymą", galėtų pasakyti juristai, gyvenusieji Lietuvoje prieš Antrąjį Pasaulinį Karą.

Floridos saulėje dienas galima leisti be darbo, bet nuobodu be NAUJIENŲ. Patyrę vasarotojai, išvažiuodami į pietus, liepia ten siuntinėti ir NAUJIENAS.

KEISTA POLITIKA

BALTIMORE, MD. — Yra Baltimorėje tokia lietuvių kooperatinė Svetainės Bendrovė, gyvuojanti nuo 1914 metų. Jos įstatų antrame paragrafe yra įrašyta: "Jos tikslas bus kultūrinimas savo narių ir ugdymas draugybės jų tarpe".

Iš įstatų matosi, kad lietuviai idealistai tą bendrovę kūrė, idealistai sudėję ir surinkę kapitalą pastatė puikų pastatą, kuriame yra keturios salės. Net lietuviškai mokyklai kambariai numatyti ir rašomosios lentos padarytos. Aiškiai matyti, kad tiems idealistams rūpėjo lietuviška kultūra ir jos ugdymas. Tos Bendrovės reikalus veda 25 Direktorių Taryba ir jos samdomas svetainės šeimininkas.

Kol svetainės šeimininku buvo žymus Baltimorės visuomenininkas Konstantinas Matuliaskas, naujai atvykusiam lietuviui atrodė, kad svetainės Bendruomenės vadovams, greta finansinio biznio, rūpi ir lietuviškos kultūros reikalai. Svetainės patalpos buvo lengvai prieinamos įvairiems susirinkimams, posėdžiams, tautinių šokių repeticijomis, plakatams ir t. t.

Gal Matuliaskas per daug draugavo su tais "dypukais", gal jam per daug rūpėjo ta lietuviška kultūra — nežinia. Matuliaskui pasitraukus, Direktorių Taryba, matyti, nutarė visą dėmesį sukaupti į biznio reikalus ir ieškoti būdų jį pagerinti. Dabar svetainės šeimininku paskirtas lietuviškos visuomenės parengimuose visai nematytas žmogus, su kuriuo, tiesa, pirštų pagelba dar galima ir lietuviškai susikalbėti. Jis ir emėsi visa energija gerinti biznį. Pirmiausia jo pastangomis išnyko iš automatinės muzikos dėžės lietuviškos plokštelės. Paskui išnyko lietuvių orkestras ir jo vietoj atsirado lenkų muzikantai. Jam mazurka, matyt, maloniau skamba už lietuvišką suk-

—Liudvikas Janutis.

McLeansboro, Ill. — Donald Redfern, 10 metų berniukas, žiūri į dovanas, laiškus ir telegramas, kuriuos jis gavo ryšy su gimtadienio minėjimu. Faktiškai jo gimtadienis bus tik gegužės mėnesį, bet daktarai nemano, kad jis tos dienos sulauks, nes jis serga kaulų vėžiu. Dėlei to ir jo gimtadienis buvo paminėtas anksčiau.

VACLOVAS BIRŽISKA

LIETUVIŠKOSIOS KNYGOS KELIAS

10. (Tęsinys)

Nuolatos didėjas lietuviškųjų knygų ir apskritai skaitymų pareikalavimas privertė susirūpinti ir lietuviškosios periodikos leidimu. Tačiau šioje srityje visos to paties Valančiaus, o taip pat Ivinskio ir Akeičio pastangos buvo bergždžios, "nes ie visus prašymus leisti ar tai "Aitvarą", ar "Pakeleivinę" rusų administracija atsisakydavo neigiamai arba visiškai juos nutylėdavo. Tuo pačiu laiku brenė nauji politiniai sukrėtimai, kurie privertė prie 1863 m. sukilimo, ir tai lietuviškajai knygai atsiliepė labai neigiamai. Dar prieš pat sukilimą, o paskiau ir sukilimo metu Mikalojus Akelaitis bandė šį bei tą ir nelegaliai Klaipėdoje spausdinti. Bet šie atsitiktiniai leidiniai didesnio vaidmens nesuvaldino. Tiek tiktai, kad dėl pirmųjų savo 1861 m. išspausdintų atsisaukimų jis pats buvo priverstas bėgti į užsienį, o jo bendrininkams, Bucevičiui, Grajauskui ir kitiems, buvo iškelta pirmoji byla dėl nelegalinių lietuviškųjų spaudinių. Sukilimą pralaimėjus ir rusų valdžiai spaudimais nepresijomis palietus visą Lietuvos gyvenimą, labiausiai nukentėjus lietuvių spauda, nes Mykolas Muravjovo iniciatyva valdžia pasiryžo į lietuvių raštus rusiškais raidėmis, ir tuo būdu prasidėjo keturiasdešimt me-

tų trukęs vadinamasis lietuvių spaudos draudimas, kuris formaliai buvo paskelbtas 1865 m. rugsėjo 13/25 d.

8.

Rusų valdžiai uždraudus vartoti lietuviškose knygose lotyniškai lenkiškas raides ir pradžioje pačiai pasiryžus pagaminti naujai kuriamoms vietoje likviduoti parapiinių valdžios pradžios mokykloms reikalingus vadovėlius, negausi tuo laiku pasaulietinė lietuvių švietimo (L. Ivinskis, J. Juška, T. Žilinskis), o iš pradžių ir tas pats vysk. Valančius negalėjo iš karto nusistatyti, kaip į tą uždraudimą reaguoti, ir kurį laiką pati bendradarbiavo su administracija, gaminant knygučių, leidžiamas rusų raidėmis. Tik jie greitai savo akimis pamatė, kad valdžiai čia rūpi ne lietuvių tautos kultūriniai reikalai, bet tos tautos rusinimas ir pravoslavimas, juo labiau, kad ir pačių tų knygųčių per 40 spaudos draudimo metų valdžia teisėdavo vos 60, o šių devynios buvo išspausdintos dar prieš oficialinį spaudos uždraudimo paskelbimą.

Tačiau, kol lietuviškoji švietimo dar svyravo, pati liaudis, kuriai tos knygučių ir buvo skiriamos, iš karto jų atžvilgiu nusistatė griežtai neigiamai ir pradžioje labiausiai dėl to, kad niekas negalėjo tų rusiškų "kirvukų" paskaityti. Liaudies pirmoji pradėjo ieškoti kelių gauti tokioms maldaknygėms, kurias ji būvė jau per šimtmečius įpratusi. Ir pradėda jų reikalaui iš įvairių kontrabandnešių, kurie gabeno per sieną įvairias prekes. Šie, nunešę į Prūsus keletą senų maldaknygių, ten pagamino jų tikrąsias kopijas ir

jas atgabeno į Lietuvą. Tokiu būdu atsirado pirmosios vadinamosios kontrafakcijos, t. y. knygos, nelegaliai Prūsijoje išspausdintos, bet su neteisingu paviršium, Jono Zavadosko spausdintų ir dvasinės bei pasaulietinės cenzūros nurodymu.

Greit po to ir vysk. Valančius, pastebėjęs lietuvių liaudies neigiamą rusų raidmės nusistatymą ir įsitikinę, kad per jas rusų valdžia jau atvirai bruka pravoslaviją, paėmė ir savo rankas lietuviškųjų knygų spausdinimo Prūsijoje ir jų platinimo Lietuvoje organizavimą. 1867-1869 m. jis išspausdino Prūsijoje keletą savo parašytų populiarių politinių brošiūrų (Peršpeimo, Iš tamsybės ved tiktai kelis Teisybes ir kt.), kurios plačiausiai buvo juos sudarytosios slaptos organizacijos paskleistos visoje Lietuvoje ir kurios iš karto nulėmė ir viso spaudos draudimo likimą, atitraukdamos nuo bendradarbiavimo su rusų valdžia ir tuos, kurie iš pradžių tuo požiūriu dar svyravo.

Nors rusų administracija tuojau atsakė į tai griežtomis represijomis, kurios palietė iš karto ir visą tą pirmą spaudos platinimo organizaciją, o paskiau tai-ke represijas ir visiems kitiems knygnešiams ir lietuviškųjų knygų skaitytojams, tačiau ji nesugebėjo su-lykinti to tiesiai gaivališko sąjūdžio, kuris ilgainiui apėmė visą lietuvių tautą. Bet ligi 1883 m., kada pradėjo eiti "Aušra", toji užsieninė gamyba turėjo veik visai tokį pat pobūdį, kaip ir prieš uždraudimą: su mažomis išimtimis spausdinta pradžioje vien tikybinių literatūra. Bet ilgainiui, kada iš to paties kaimo, bet jau nusikračiūso baudžiavos jungo, išėjusi pasaulie-

tinė švietimo menė įsijungė į kovą už lietuvių spaudą, pradėjo keistis ir lietuviškasis knygos pobūdis; nuo "Aušros" laikų ji iš lengvo stengėsi apimti jau visas Lietuvos gyvenimo sritis. Bet savaime aišku, kad, tokiomis nenormalinėmis sąlygomis knygas rašant, spausdinant ir platinant, tai negalėjo neatsiliepti tiek knygų kokybei, tiek ir kiekybei, ir turėjo smarkiai sulėtinti normalią lietuviškosios knygos raidą.

Nors 1865—1904 m. Mažonoje Lietuvoje išspausdinta Didžiajai Lietuvai skirtų knygų apie pusantro tūkstančio, t. y. du kartus daugiau, kaip per praėjusius nuo pirmųjų knygų pasirodymo Vprieš 280 metų, tačiau žymiausių tų spaudinių, ypač pasaulietinio turinio, dalį sudarydavo ne knygos, bet kelių lankų didumo brošiūros, kurios negalėjo pilnai patenkinti jau ne vien švietimo, bet ir besiveržiančios į mokslo liaudies, ypač jaunimo reikalavimų. Taip pat ir lietuviškieji laikraščiai, kurie ypatingai paplito per paskutiniuosius penkiolika spaudos draudimo metų, kada jie susiskaidė ir politinėmis srovėmis, faktiškai laikraščiai tebuvo tik iš vardo, nes buvo spausdinami labai retai ir ne visados reguliariai, o ir patys skaitytojai juos gaudavo tik praėjus ilgam laikui, taigi ir laikraščiai negalėjo greitai reaguoti į visus nuolatos kylančius Lietuvos gyvenimo reikalus. Bet tuo požiūriu lietuvių visuomenei nemaža padėjo ir Amerikos lietuvių spauda.

(Bus daugiau)

GAUSUS IR PRODUKTINGAS SOCIALISTŲ SUSIRINKIMAS

DETROIT, MICH. — Vasario 25 d. įvyko nepaprastas Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos 116-tos kuopos susirinkimas, į kurį atvyko gana gausus vyresniųjų kuopos narių skaičius. Taip pat atvyko gana daug naujai atvykusių, kurių 6 įstojo į kuopą. Jie ne tikėtai savo vardus padavė, kaip tai daroma kitose organizacijose, bet užmojo sąjungai ir metines duokles. Kiti pasižadėjo tai padaryti kitame kuopos susirinkime, kuris įvyks kovo 18 dieną.

Kaip vyresnio amžiaus nariai, taip jaunesnieji labai atidžiai svarstė LSS reikalus. Pasiūlyta ir visapusiškai aptartas pasiūlymas padidinti kuopos valdybą bent iki 5 narių. Susirinkusieji taip ir padarė. Išrinkta nauja valdyba iš šių darbuotojų ir energijos pilnų narių: Justinas Pilka pirmininkas, Frank Yuzėnas vicepirmininkas, Pranas Bronskis protokolų sekretorius, M. L. Balčiūnas finansų sekretorius ir išdėlininkas, o Vacys Viskantas organizatorius.

NAKAS, BRONSKIS IR BALČIŪNAS ATSTOVAUS SOCIALISTUS

LSS 116 kuopos atstovais i Detroito Organizacijų Centrą išrinkti Alfonsas Nakas, Pranas Bronskis ir M. L. Balčiūnas. BALFo skyriuje socialistus atstovaus Martha Strazdas ir J. Pilka. Kuopa sudėjo aukų ir jas taip paskirstė: Vasario 16 d. proga duota ALT \$10.00, BALFui — \$5.00. Iš kuopos išdo paskirta \$10, o nariai sudėjo \$13.00 ligos prispaustam drg. Gervickui. Aukavo šie asmenys: F. Yuzėnas \$5.00, J. Pilka \$2.00, P. Bronskis, D. Kasparka, L. Balčiūnėnė, A. Kulešienė, B. Kėblaitienė

ir M. Strazdienė po \$1.00. Viso buvo sudėta \$23.00.

Po susirinkimo kiek pasivaišinta. Buvo sudaryta maloni proga susipažinti ir plačiau išsikalbėti su nariais naujakuriais. Vaišes parūpino F. Yuzėnas, B. Kėblaitienė ir M. Strazdienė, o ponai D. Armonai suteikė nemokamai savo kuklią svetainę, už kurią visi yra labai dėkingi. Prieš kiek laiko brooklyniečiai socialdemokratai neteko dviejų gabių ir energingų LSS narių bei darbuotojų. P. Bronskis ir L. Gabes iš Brooklyno persikėlė gyventi į Detroitą. Brooklyniečiai apgailestavo jų netekę, o mes, džiangiamės, sulaukę naujų ir stiprių jėgų. Kitas kuopos susirinkimas, kaip jau minėjau, įvyks kovo 18 dieną toje pačioje D. Armonų svetainėje, 2386 24th Street. Esame tikri, kad į susirinkimą atvyks dar keli nauji nariai.

—B. K.

Iš A. Liet. Inžinierių suvažiavimo

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų suvažiavimo, įvykusio 1951 m. vasario mėn. 24 ir 25 dienomis New Yorke, dalyvių priimtos rezoliucijos

1. Visus lietuvių inžinierius, architektus ir technikus prašo remti Lietuvos Atstatymo Studijų Komisijos, vykdomą darbą savo studijomis bei lėšomis. Šiai Komisijai reikiama padėkų už jos iki šiol atliktus darbus ir prašo taip sėkmingą veiklą neužstatyti tėti ir toliau.

2. Ragina inžinierius dėti visas pastangas gauti darbą savo profesijos srityje, kad įsigytų galimam daugiau patyrimo ir žinių, taip reikalingų ir naudingų Lietuvos atstatymui.

3. Lietuvių Bendruomenės gyvenimo Amerikoje vienas gyvųjų paminklų yra Amerikos lietuvių įstaigų, Organizacijų bei pavienių asmenų finansuojama ir vykdoma namų statyba. Lietuviai inžinieriai, ir architektai kviečiami šiam darbui tinkamai pasiruošti ir savo patyrimą bei pastangas skirti Amerikos lietuvių vykdomai statybai.

4. Jau veikiančių, o taip pat steigiamų Amerikos lietuvių mokyklų vadovybės prašo, kad lietuvių vadovaujamos ir išlaikomos mokyklos būtų kaip galima daugiau lietuviškesnės, kad jas baigęs lietuvių jaunimas būtų ne tik tinkamai išmokslintas, bet ir išauklėtas lietuviškoje dvasioje, ir, kad būtų naudingas Lietuvių Tautai.

5. Kviečia Amerikos lietuvius, o ypatingai inžinierius, savo vaikus leisti mokytis technikos mokslo.

KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Aylmer, Ont.

Mirė Aleksandras Grynas

Negailestinga mirtis išplėšė iš gyvybių tarpo vasario 14 d. Victoria ligoninėje London (Ontario) prieš beveik tris metus į Kanadą atvykusį Aleksandrą Gryną. (Alex Green).

Velionis buvo 54 metų amžiaus. Gimęs Maišelių km., Vilkaviškio apskr. Lietuvoje jis buvo darbuotojas, nepalaužiamos valios ir pavyzdingas ūkininkas. Pergyvenęs žiaurius laikus Rusijoje, po antro pasaulinio karo, grįždamas iš jos, paskutinį kartą pravažiavo savo tėviškę ir laimingai pasiekė ir surado savo šeimą vienoje D. P. stovykloje anglų zonoj.

Velionis labai džiangėsi, kada jo jaunystės laikų draugas Osvaldas Gutauskas atkvietė jį su šeima į Kanadą, įstatydamas į vieną jo farmą prie Aylmer (Ont.) ir padedant jam prasiiekti.

Kadangi toj apylinkėj tabako ūkis labai išsiplatinęs, tai velionis, kuris mėgo tą darbą, būtų šiais metais pavasarį užpirkęs sau tabako farmą.

Tačiau žiauri liga, kuri jį apėmė nuo Kalėdų, sulaužė visus puikius planus ir ateities troškimus. Jis paliko didelėme nuliūdime žmoną Nataliją, sūnų Joną ir dukterį Margaritą.

Nors velionui buvo per trumpai suteikta plačiau susipažinti su šiuo kraštu ir žmonėmis, bet į poilsio vietą palydėjo jį daug žmonių, o daug vainikų ir gėlių dengė karstą, brangaus asmens, kuris daug per greit atsiskyrė su šiuo pasauliu. A.

HOLLAND HERRING!

...paruoštos ir apsušintos ant jūrių! Pasaulio mėgiama skonio. Maistinės, psichinės, turtingos vitaminais ir mineralais. Nusiurpinkite šį šviesų, švelnų specialų valgymą. Dabokite, kad būtų šis antspaudas: NEMOKAMAI! Tiesiai iš Olandijos, nauja skilms valgyti paruošimo knyga. Kaip jas užlaikyti; paruošti; skoningai pataisyti valgyti. Kiekviena Holland Herring Fisheries Assn., Room 400, 250 Park Avenue, New York 17, N. Y.

Daugiausia apie Kanadą ir Lietuvą žinių duoda nepartinė ir nesąjininga—patriotinė

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

8-nių puslapių didelio formato savaitraštis, redaguojamas modernišku, Lietuvos laikraščių pavyzdžiu, būdu.

KAINA: Kanadoj 4 doleriai. Visur užsienioje 4 dol. 50c. Australijoje 5 doleriai

ADRESAS:

"Nepriklausoma Lietuva", 3A, Fourth Ave., Villè Lasalle, Montreal, Que., Canada.

Ar Jūsų Inkstai Gerai Veikia?

Inkstai pralina iš organizmo rūgštis ir nereikalingą šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga medžiaga lieka kūne ir jūsų kraujyje. Jei turite sunkumo nusišlapinti, jei naktį dažnai turite keltis, jei galva svaigsta, nugarą skauda, jaučiate nuovargį, jei jūsų paakiai patinę, vartokite ZOLIŲ ARBATĄ SANITAS No. 101

Kaina \$1.10 su prisijungimu. Mūsų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu. Užsakymus su pinigais adresuokite taip:

SANITAS HERBS, DEPT. N
1125 MILWAUKEE AVE., CHICAGO 22, ILL.

GARSINKITĖS NAUJIEŖOSE

TAUPYKITE ATEIČIAI

Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association.

KUR—kiekvieno taupomi indėliai yra apdrausti iki \$10,000 by an agency of the U. S. Government.
KUR—visada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams.
KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama ant pareikalavimo.
KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.

TURTAS VIRŠ 6 MILIJONŲ 100 TUKSTANČIŲ DOLERIŲ.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVE. JOHN PAKEL, President Telefonas: GROvehill 6-7575

DUMONT TELEVIZIJA T.V. GERIAUSIA

Pas Budriką pasirinkimas didelis, įvairūs modeliai, kaina nuo \$289.95 iki \$700.95. Lengvi išmokėjimai.

Duodama didelė nuolaida už seną televizijos setą arba radiją.

Jos. F. Budrik, Inc.

3241 SO. HALSTED STREET Tel. CALumet 5-7237

Krautuvė atdara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais iki 9:30 P. M. Sekmadieniais uždaryta.

Budriko žymi radijo programa leidžiama su geriausia lietuviškais talentais iš WCFL 1.000 kil., Radijo Stoties, 5:30 val. sekmadienio vakarais iki 6:30 P. M. Budriko amerikoniška programa kasdien iš Radijo Stoties WAAF, 950 kil., 8:30 rytmeis, išskyrus sekmadienius.

Tel. Virginia 7-6583

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Serdomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REdpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė ofisą
10748 So. Michigan Avenue
Tel. WATERfall 8-3060
Prima kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekm. Šešt. pagal susitarimą.
Rezidentija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. COmmodore 4-1187.

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidentijos telefonas
BEVerly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue

Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Avenue

* VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel. PULman 5-8277.

A. MONTVID, M. D.
West Town State Bank Bldg,
2400 West Madison Street
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vakaro

Telefonas: SEeley 3-7330
Namų tel. BRunswick 8-0597.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser. Sub. ir Ned. tik pagal sutartį.
Ofiso Telefonas YARDS 7-4787
Namų Tel. PROspect 6-1930
Jei neatsiliepė viršutiniai telefonai.
Saukite Midway 3-0001.

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak.
trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidentija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad. Antradi. Ketvirtadi. ir
Penktadi. 1:30—4, 7—9 vakaro
Treč. ir Šeštad. tikslai susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik savaitar
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARDS 7-7772

DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 Archer Avenue
Kampus Archer-California Ave.
VAL.: 2—4 ir 6—9 popiet, išskyrus
sekmad. Trečiad.—pagal susitarimą.

Ofiso tel.: YARDS 7-1166
Rezid. tel. DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampus Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p.p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Šeštad. nuo 1 iki 4 po pietų
Rezid.: 3247 South Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p.
ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2—4 p.p.
Trečiad. ir sekm. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROspect 6-3838
Rezid. Tel.: VIRginia 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30
vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.
Emerg. Tel. KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antradi., ketv. 12—2:30
6—9 vak., penkt. ir šešt. 12—2:30.
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr. ir ketv. 3—5 v. v.
trečiad., penkt. ir šeštad. 3—8 v. v.

Skaitykite "N-nas"

5—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — ANTRADIENIS, KOVO 13, 1951

DR. EDWARD B. MURASKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kas
diena, išskiriant treč., šešt. 2 iki 4
Ofiso Telefonas: GROvehill 6-1321
Rezid. Telefonas: Vincennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRIEN

PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel. HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. V. P. TUMASONIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso telefon.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. tel.: COmmodore 4-8364
10828 SO. WABASH AVE.
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p.p.
Neturi valandų trečiad. ir sekmad.

KITATAUCIAI DAKTARAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-tos lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 7-0554
Jei neatsiliepia. Saukite:
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS
Mano 30 metų praktika
jūsų garantavimas.
Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo arba aptemimo, nervu-
tumo, skaudamą akių karštį, atitai-
so trumparegystę ir toliaregystę.
Efringena teisingai akinius. Visuo-
se atsitikimuose egzaminavimas da-
romas su elektra, parodančia ma-
žiausias klaidas. Speciali atida at-
kreipiamą į mokyklos vaikus.
Vaziuojų į namus.
Val.: nuo 10:30 ryto iki 7:30 v. v.
Šeštadieniais iki 6 valandos vakare.
Seredomis uždaryta visą dieną,
o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atstatomos
be ainių. Kainos pigiau kaip
pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone YARDS 7-1373

Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinius, iš-
taiso kreivas akis be operacijos,
turi modernius instrumentus akių
bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių
trūkumų; 35 metų praktika paleng-
vina akių tyrimą, kuris atliekamas
su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys sąsaroja ar niežti,
negalite siūlo iverti ir adatą, akys
bijo aštrios sviesos, neįjūrite skal-
tyti, užkeikt pasitarti pas Dr. Michel
—nieko nekainuos.
Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YARDS 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 7-1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvės
3401 SO. HALSTED STREET
kampus 34th Street.
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais nuo 10 iki 12.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val. popiet.

Dr. R. P. LUTKUS

LIETUVIS REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akinų Pritaikymas
ir Lensų Pataisyimas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WALbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdienia.
išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11—3.

VISKO UZTEKTINAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pedai, skal-
biamos mašinos, lovos, matrasai,
kilimai. Radio, televizijos setai,
baldai vaikučiams.
Žemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT Furniture Co., Inc.

2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

Lietuviai perka tose krautu-
vėse, kurios garsinasi NAU-
JIEŖOSE.

3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

Vienas būdas, tai atidaryti sąskaitą Universal Savings and Loan Association, nes čia kiekvieno sąskaita yra apdrausta iki \$10,000.00.
Jūs stebėsitės ir džiangsėtės matydami, kaip sąskaita greitai auga, pridėdama gerą nuosimtį prie sistematiško taupymo.
Pas mus padėti indėliai prieš 10 d. mėnesio neša nuosimtį nuo 1-mos dienos.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.
HAYmarket 1-3317

Atdara kasdieną nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais iki 8 val. vak. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 ryto iki 12 pietų

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Pakelė geležinkelininkams atlyginimą

Aurora, Elgin and Chicago geležinkelinių linijų streikas, kuris prasidėjo sausio 29 dieną, pasibaigė. Sekmadienį jau dalis traukinių šiuo ruožu pradėjo važinėti, o normaliai jie ims važinėti šios savaitės būvyje.

Iš 95 streikavusių tarnautojų 55 gaus atlyginimą už 48 valandas, dirbdami 40 valandų per savaitę. Likusiems 40 tarnautojų, kurie jau tedirbo 40 valandų, bus pakeltas mėnesinis atlyginimas \$22.04. Algos bus padidintos nuo praėjusių metų rugsėjo 8 dienos.

AFL Brotherhood of Railway Clerks direktorius pareiškė, jog tai esąs aiškus unijos laimėjimas.

Streiko metu Illinois Commerce Commission laikinai leido geležinkelio pakelti 12½ cento geležinkelio bileto kainą. Bet geležinkelio linija dabar nori, kad leistų jai pakelti bileto kainą pastoviai 25%.

Evakuacijos direktorius

Valstybės civilinės gynybos direktorius Lohr paskyrė naują Illinois civilinės gynybos pareigūną. Fred K. Hoehler, valstybės visuomenės gerovės direktorius, paskirtas evakuacijos ir visuomenės gerovės direktorium Illinoisu.

Automobilio leidimą nusiuntė į Korėją

Mrs. R. Biddle, 606 Vine, Highland Park, gavo naują automobilio leidimo lentelę, kuri atėjo — per Korėją.

Pasirodė, kad lentelė buvo pasiųsta jos vyrui, kuris yra pėsčiųnų puskarininkis Korėjoje. Vyras pagražino lentelę žmonai. Mrs. Biddle buvo jos prašiusi, kad jos vyras dar tebebuvo Fort Sheridan.

Praeitą žiemą daug snigo

Praeitą žiemą (1950-51 m.) iškrito Chicagoje labai daug sniego — iš viso 47.1 colio. Tai storiausias iškritusio sniego sluoksnis per 33 praėjusius metus. Tik 1917-18 metų žiemą sniego buvo daugiau — iš viso 62.1 colio. Daugiausia pereinamais metais sniego iškrito gruodžio mėn. — viso 27.1 colio, mažiausia sausio — 6.2 colio danga.

Pasiekta praeitą žiemą ir keili šalčio rekordai. Gruodžio mėnuo buvo šalčiausias nuo 1876 metų, o vasaris — šalčiausias nuo 1936 metų.

UŽMUŠĖJAS — NERVINGAS PLĖSIKAS

Sekliai, kurie ieškojo Mrs. L. Brownstein, nužudytos prieš sava namų, mano, jog žudikas turės būti jaunas bepradėdas piniginių grobėjas. Per 24 valandas sekliai to žudiko nesurado.

ZUVO GRĮŽES IŠ FRONTO

Karys jūrininkas Abbott, 21 m., 14921 Hoyne Ave., Harvey, žuvo automobilio nelaimėje ties 2305 W. 127th St. Automobilis, kuriuo jis buvo vežamas, įvažiuo į namą. Šoferis buvo sužeistas.

Negrai kovos su auto nelaimėmis

Apie 1,500 įvairių negrų klubų ir civilinių organizacijų atstovų sekmadienį buvo susirinkę į Parkway ballroom, 45 ir So. Parkway, aptarti būdų, kaip išvengti automobilių nelaimių ir gaisrų.

Tai dalis kampanijos, kuri skelbiama visame mieste ir globinama Chicago Safety Ass'n.

Pereitais metais, kaip susirinkime buvo pareikšta, 152 negrai žuvo Chicagoje per gaisrus.

Baltimore, Md.

Lietuvius kandidatas

Advokatas Nadas Rastenis yra išstatytas kandidatu Baltimore, demokratų "primary" rinkimuose. Miesto taryba iš šeštojo distrikto.

Būtų malonu, kad šis visuomenininkas, poetas, teisininkas ir taurus lietuvis šiuose ir galutiniuose rinkimuose ir Baltimore didmiesčio Tarybą (City Council) būtų išrinktas. B.

Philadelphia, Pa.

Penktakojų literatūra valstybinėje bibliotekoje. — I lietuvių skyrių sunestos marksizmo-leninizmo kursą sudarančios knygos. — Kovokime už lietuvių tautos tinkamą atstovavimą!

I Philadelphijos valstybinę biblioteką raudonųjų vėl sunestos komunistinių turinio knygos, kurios "atstovauja" mūsų tautos kultūrai. Štai eilė knygų, kurios jau yra įtrauktos į bibliotekos katalogą ir duodamos skaitytojams:

Leninas: Valstybė ir revoliucija; N. J. Bucharin: Iš komunistų programos; W. M. Brown: Komunizmas ir krikščionybė; Z. Angarietis: Nepr. Lietuvos kalėjimuose; A. Bimba: Istorija klasių kovoje; Pruseika: Karų ir revoliucijų gadinė; Trotzkis: Rusų revoliucijos istorija.

Kovokime už lietuvių tautos tinkamą atstovavimą, pašalinkime iš amerikiečių bibliotekų lietuvių kalba bolševikinę propagandą — agitacinę literatūrą, raudonųjų atkakliai platinamą. Visų lietuvių kolonijos susidomėkite amerikiečių valstybinėmis bibliotekomis, kuriose dažnai slepiasi auksčiau suminėtos ir kitos knygos, didelę gėdą mums darančios.

—VI. Pūteiva

\$615,000 Raudonajam Kryžiui

Chicago srities Raudonasis Kryžius pirmomis devyniomis savo rinkliavos dienomis gavo \$615,000 dovanų. Tai sudaro 18.3% užsibrėžtosios surinkti sumos. Cook, Du Page ir pietinės dalies Lake apskrįčių kvota yra \$3,350,000.

Kritika ir Polemika

ŠALIŠKAS BEŠALIŠKUMAS

Rašo A. ŽVIRGŽDELIS

(Tęsinys)

5.

Gruodžio 17 d. perversmas tautos daugumos pasmerkimas, nes jis nepateisinamas nei politiška, nei krašto gerbimo bei, pagaliau, kova su bolševikais atžvilgiais, išėjus siauros grupės savanaudžių, neatsižvelgiantių ir viso krašto reikalus. Bet čia kalbant tik apie bolševikus, p. J. Cg. rašo: "Niekada nepadėjo nepriklausomybės laikais rėmimas Paleckio, Gedvilos ir panašaus gaivalo, jie neatsižvelgė ir toliau atėjusiems talkininkauja ir naikina Lietuvą ir lietuvius. Nuo šničekų ir kitų bolševikų ir broliai parbėgo ir užsienį. Tai kodėl gi sovietų paskirtas kaip ištikimiausias generalinis sekretorius Karolis Požėla būtų atsivertęs?"

Žinant bolševikų aplinką ir tuos visus žmones, iš tos citatos aiškiai matosi, kad p. J. Cg. sėdo į svetimą vežimą, nepalikdamas ir savo seno kuino.

Čia esantiems lietuviams vienam yra tekę dirbti ir pažinti Pijų Glavecką kaip seną bolševiką. Savo išsilavinimu ir taktu jis buvo K. Požėlos kopija, o ne Paleckio, Gedvilos ir net dar ištikimesnio NKVD auklėtinio šničekaus. Bet kai p. J. Cg. neranda skirtumo tarp socialdemokratų ir bolševikų, tai ką jau bekalbėti apie šių žmonių skirtumus. Tačiau skirtumas buvo didelis.

Štai faktai. Pasižiūrėkime!

(Bus daugiau)

'Naujienos' Pildo 'Income Tax' Blankas

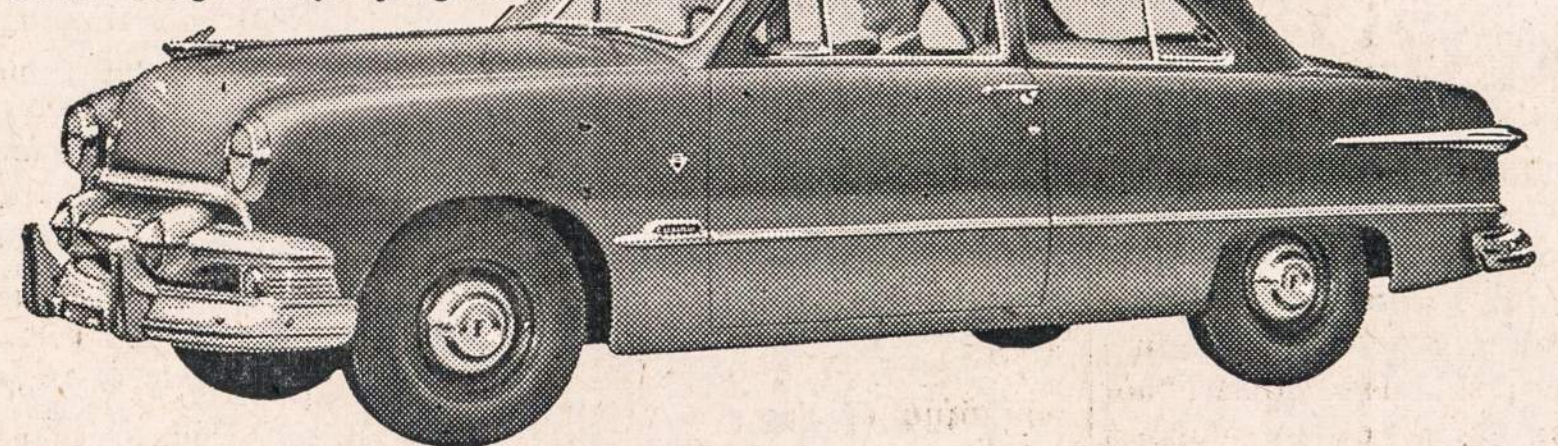
Naujienų ofisas padeda išpildyti pajamų mokesčių blankas. "Income Tax" reikalu galite kreiptis nuo 9:30 valandos ryto iki 5 valandos vakaro; šeštadienį iki 12-tos.

1739 S. HALSTED ST.

CHICAGO, ILL.

Dėl Važiavimo... gali daugiau mokėti, bet geriau nenupirksi!

Kratymas, mėtymas ir supimas yra praeities dalykai kai turi '51 metų Fordą. Tai dėlto, kad Fordo nauja Automatinė Važiavimo Kontrolė švelniausiai važiuoti ir prisitaiko visokiems keliams. Tai Fordo "Zvelgti Pirmyn" įrengimas.

Dėl Vairavimo... gali daugiau mokėti, bet geriau nenupirksi!

51 metų Fordas "Zvelgia Pirmyn" duoti Jums naują Fordomatini* Vairavimą... naujausia, švelniausia lankstaus transmisija kokia kada nors buvo! Pukius naujas Fordomatikas nepasilekia, duoda žaibo greitumo pradėjimą ir lengvą "supimą" sniege ir purve. *Palikta pasirinkimui V8 modeliuose mažu primokėjimu.

Dėl Mados... gali daugiau mokėti, bet geriau nenupirksi!

Per daug metų Fordo elegantiškas madnumas bus kelių karalius. Nauji "Spalvos pritaikinti" (Color-Keyed) Fordorai! Užvilikimai, "Saugaus Apvėtimio" Kontrolių Lentelė ir nauji "Spalvų Derinimo" kilimai yra visi specialiai pritaikinti Fordo išorinėm spalvoms.

The '51 FORD

43 "Look Ahead" Features plus FORDOMATIC* Drive

FORD DEALERS OF METROPOLITAN CHICAGO

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Parduviniai
ARTI 46th ir Wood St. 8 apartamentų namas ir krautuvė. Visi apartamentai peizaži šildomi. Savininko butas ir krautuvė karštu vandeniu šildoma, stokeris. Geros pajamos. Pilna kaina tikai \$22,000.
MATHEW S. MALEC Realtors,
6913 So. Racine Ave.
HUDSON 3-5211.

PIRMI MORGICIAI parduviniai \$3,000—\$3,700 — \$4,200 — \$4,500 — \$7,500 ir \$9,000. Pirkėjui bus parūpintas Mortgage Title Guarantee Policy per Chicago Title and Trust Company.

JOHN O. SYKORA, Realtor,
2411 So. 52nd Ave., Cicero, Townhall 3-2453 arba Bishop 2-1613.

BUILDING CONTRACTORS
Namų Statytojai—Taisytojai
JOHN G. MEZLAISKIS
GENERALINIS KONTRAKTORIUS IR NAMŲ STATYTOJAS
Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkant lotus. Reikal kreipkitės, gausite teisingą patarimą už prieinamą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel. GROVEHILL 6-6588

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDAVIMUI mėsos ir dešrų išvežiojimo biznis. Automatinis šaldytuvų trokė. Stanley 8-2438, 2438 Lombard Ave. Berwyn.

FURNISHED ROOMS — TO RENT
Gyvenimui Kambariai
RENDON du furnižuoti miegamieji kambariai, karštu vandeniu apšildomi. Galima naudoti virtuvę.
Portsmouth 7-5138.

MUSICAL INSTRUMENTS
Muzikos Instrumentai

XVIII šimtmečio mahogany kabinetas, ZENITH radijas ir fonografas AM ir SM. Kainos prieinamos. Taip pat beveik nauja REMBRANDT stovinti lempa. Šaukite nuo 4:30 iki 7:30 po pietų WILBROOK 5-5014.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Autai ir Sunkvežimiai Parduviniai

A & C MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street

Visuomet geras pasirinkimas

VARTOTŲ KARŲ

1936 iki 1951 metų
\$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausi dyreliai.

VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ BARGENAI

1950 BUICK 4 durų sedan
'48 CHEVROLET sedan
'48 PLYMOUTH club coupe
'48 CHRYSLER sedan
'48 DE SOTO sedan
'50 CHRYSLER sedan

Ir daug kitokių gerų automobilių, ant kurių sutapysite nuo \$100 iki \$500. Lengvais išsimokėjimais.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
"U will like us"

4030 ARCHER AVENUE.

MISCELLANEOUS

Ivairūs

JONAS CONRAD TUCK
POINTING BIZNYJE
Atnaujina nusidėvėjusį namą, pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminius ir apie langus. Per daug metų gerai patyres darbe lietuvių. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROVEHILL 6-4177

Mes taisome visokias SUVAMAS MAŠINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuojame mašinas. Duokite mums perdirbti koją minamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY
4222½ Archer Avenue
Tel.: FRONTIER 4-6847.

1951 RED CROSS FUND

HELP WANTED—MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

CLERICAL BEGINNERS

IMMEDIATE OPENING FOR YOUNG MAN AND WOMAN
LIGHT CLERICAL WORK
Prefer girl to have knowledge of typing. Congenial surroundings.
5 day, 40 hour week. Many extra employee benefits.
Ideal for West Side and West suburban residents.
Good opportunity for learning our business and a fine career.
GOOD SALARY TO START

WARWICK MANUFACTURING CO.
4640 WEST HARRISON STREET

REIKIA VALYTOJŲ

VYRŲ IR MOTERŲ
Jaunesnių nei 50 metų.
★ PASTOVUS DARBAS
★ GERAS ATLYGINIMAS
★ APMOKAMOS Astotogės
★ PENSIJOS ir kiti naudingi dalykai

Tiktai gerus rekordus turintieji darbininkai teatsiliepią. Turės pereiti sveikatos tikrinimą. KREIPKITES ROOM 805
HARRIS TRUST & SAVINGS BANK
115 W. MONROE.

PUIKI PROGA jaunam vyrui arba moteriai mokytis Newspaper Advertising amato. Labai malonus ir įdomus ofiso darbas. Laipsniška pažanga.

Pašaukite MR. NORTON
RA 6-0995.

HELP WANTED—MALE
Reikia Darbininkų

TWO MEN
Warehouse of Specialty Steels needs man in Shipping and Receiving Department with good handwriting. Must be draft exempt.

Warehouse also needs mechanically inclined draft exempt man for part-time Shipping and Receiving Maintenance work and Janitor Duties.

This is a dependable Company offering two permanent jobs with good pay, paid insurance and Retirement Plan.

1516 CARROLL AVENUE

REIKIA 2—3 VYRŲ

DIRBTUVES DARBAS

27 iki 45 metų amžiaus
Pradžioje \$1.13 ir bus pakelta iki \$1.23 30 dienų tarpe.
Geros darbo sąlygos.
Sveikatos ir gyvybės apdraudos planas.
Kreipkitės:

2000 SO. WESTERN AVE.

POLISHER AND BUFFER

We will train you to use flexible buffing machine.
PERMANENT.

Steady income and overtime.

Apply by telephone

ARmitage 6-3550

MACHINISTS
Experienced machining and assembling of small mechanical and electrical devices.
Steady work. 45 hour week.
CENTRAL SCIENTIFIC CO.
1700 Irving Park Road.

MEN — LETS GO TO WORK!
O. S. & D. Clerks — Days.
Typing essential. Truck line experience preferred but not necessary. We need general clerks too—Days or Nights. Good working conditions. Group Insurance. Paid vacations. Jobs are permanent.
HAYES FREIGHT LINE
2432 S. Canal. VI 2-4900

OPERATORS
Patyrusių prie Puritan High Post Machine. Nuolatinis darbas, geras atlyginimas
127 S. MARKET ST. 8 aukštas

POLISHERS

Experienced

on metal parts

for LAMP MANUFACTURER

Apply

AURORA LAMP COMPANY
18 East 24th St.

Vieni skelbia dalį tiesos, kiti dalį jos nuslepia, o NAUJIENOS paskelbia visą tiesą.

BODY - FENDER man, patyrusio. Gera proga. Milda Buick, 907 West 35th Street.

HELP WANTED—MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkių

MERGINŲ IR MOTERŲ
Lengvas dirbtuvės darbas. Arti jūsų namų. Darbišiomis, patikimomis merginomis mes siūlome šias progas:
• GERAS ATLYGINIMAS
• PASTOVUS DARBAS
Minimum 48 valandų darbo savaitę
Du poilsio periodai.
• PULNU DALINAMAS
• APMOKAMOS ATOSTOGOS
Modernūs įrenginiai. "šeimyniška" nuotaika. Gera, patogio transportacija.

F. D. FARNAM COMPANY
4940 W. Flournoy St.
Nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

GIRLS! BE YOUR OWN BOSS!

Work 1 to 5 days a week near your home or in the Loop

High Pay for Experienced: STENOGRAPHERS, TYPISTS, BILLERS, BOOKKEEPERS, CLERKS, DICTAPHONE OPERATORS, COMPTOMETER OPERATORS, KEY PUNCH OPERATORS, SWITCHBOARD OPERATORS.

Commercial Office Services, Inc.
173 W. Madison St. CEntral 6-9640.

STENOGRAPHER

Capable girl who can handle or learn small switchboard; prefer girl having access to Washington Blvd. bus or Lake st. transportation; good pay; hospital and life insurance; all legal holidays, paid vacation; 5 day week. Monroe 6-7454.

FACTORY GIRLS WANTED
For dependable company
Assembly work for Pharmaceutical House.
Good pay.
Apply Fifth Floor
500 SOUTH THROOP.

SLIP STITCHER
Must be experienced
fine men's neckwear
5 day, 37½ hour week.
A. SULK & COMPANY
2 South Michigan.

REIKALINGA šeiminkės pagalbininkė, kad suprastų truputį apie road house biznį. Geri namai, galima gyventi vietoje. Worth While Inn. 6401 W. 111th St.

BENDRAS namų ruošos darbas ir valgio gaminimas. Nereikia skalbti nei prosyti. Aikštų nėra, nereikia patarnavimų. Vakaraus eiti namo. Mansfield 6-2179.

STENOGRAPHER

Experienced for large Transportation Co. A 5 day week. Salary open STANDARD FREIGHT LINES
18th and CANAL ST.
Phone SE 3-0330 for appointment.

GIRL WANTED

To learn Key Punching and operation of Tabulating Equipment in nice surrounding. 40 hour week. Permanent position.
THE SAMSON CO.
2244 So. Western Ave.
or call VI 7-6363.

MERGINŲ 19 IKI 30 METŲ
Pakuoti saldinius geroje saldinių dirbtuvėje. Maloni aplinkuma. Nuolatinis darbas ir geras atlyginimas.

Kreipkitės

600 NORTH ALBANY.

OPERATORS

Experienced 2 needle, single needle, sergers and hemmers. Manufacturing auto seat covers.
• FULL TIME DAYS
• PART TIME
• GOOD STARTING RATE
• PAID VACATIONS
• PAID HOLIDAYS
Apply
GLOSTEX, INC.
615 N. Aberdeen
2nd floor. Near Chicago & Milwaukee

GIRL — TYPIST

Good typing ability, switchboard—general office. 5 day week. Very congenial office. English-Jewish publication. THE SENTINEL, 1702 So. Halsted St., or call Miss Skolnick — SE 8-1600.

TYPIST — ACCURATE
Insurance experience preferred. This is a permanent position. You will receive good wages.
Call HA. 7-5951
A. NATHANSON & CO.
111 W. Jackson

FINISHERS AND SEAMSTRESSES

Patyrusių reikia prie pataisymo darbų. Pastoviai arba tik dalį laiko
R. B. CLOTHES
1231 No. Ashland Ave.